

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති



ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා විෂ්වවිද්‍යාලයේ ප්‍රවෘත්ති ප්‍රකාශනය

විද්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ නව ප්‍රවණතාවය

පටුන	
කතුවැකිය	1-3
ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල වෘත්තීය පිළිබඳ මතක සටහන්	5-8
කියවන ලොවකට පියවර	9-10
ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂ-වරුන්ගේ තුන්වැනි සම්මන්ත්‍රණය	11-14
Co-operation of Health Sciences Libraries in Sri Lanka	15-18
3rd International Conference of Directors of National Libraries	19
ග්‍රන්ථ විවාර	20
පුවත් ලුහුඬින්	21

පණිවුඩ හුවමාරු වන්දිකා පිළිබඳ ආචාර්ය ආනර් සී ක්ලාක් ගේ අනාවැකියේ 40 වන සංවත්සරය මෙම වසරේ සැමැරෙයි දෙවන ලෝක මහා සංග්‍රාමයේ උණුසුම නිවියාමටත් පෙර ආචාර්ය ක්ලාක් පළ කළ මෙම අනාවැකිය යුද්ධයෙන් තොරව මානව සංහතියේ යහපත සඳහා විද්‍යාව යොදා ගැනීමෙන් කළ හැකි විස්තරී ගැන පළ කළ ඉඟියක් මෙන් විය. මෙම අනාවැකියට වසර 40 කට පසු පණිවුඩ වන්දිකාවේ මෙන්ම නවීන විද්‍යාවේ භාස්කම් වලින් ද අරුම පුදුම දැ සිදුවන යුගයක අපි ජීවත්වෙමු.

පෘථිවියේ ගුරුත්වාකර්ෂණයෙන් මිදිය හැකි වේගයකින් යම් වස්තුවක් අහසට විසි කළහොත් එය නැවතත් පොළව මතුපිටට නොවැටෙන බව අයිසැක් නිව්ටන් පළ කර තිබුණි. මේ අදහස තවදුරටත් නව මාර්ගයක් ඔස්සේ වර්ධනය කළ ආනර් සී. ක්ලාක් ගෝලාකාර පෘථිවිය වටා ගුවන් විදුලි සංඥා යැවීමට පහසුම මාර්ගය, ඒ සඳහා ඇත අවකාශයේ කෘත්‍රීම මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවීම බව විශ්වාස කළේ ය. නිරක්ෂ රේඛාවට ඉහළින් එක්තරා උසක මෙම වන්දිකාරදවනු ලැබුවහොත් එබඳු වන්දිකා තුනකින් මුළු පෘථිවි ගෝලයම ආවරණය කළ හැකි බවත් එමගින් පෘථිවියේ සෑම අස්සක් මුල්ලක්ම, ගුවන් විදුලි පණිවුඩ හුවමාරු ක්‍රමය මගින් සම්බන්ධ කර ගත හැකි බවත් ඔහු විශ්වාස කළේ ය. ක්ලාක්ගේ අනාවැකිය අකුරටම ඉටු විය. අද ගුවන් විදුලිය, රූපවාහිණිය, දුරකථන පණිවුඩ ක්‍රම මේ වන්දිකාවල ආධාරයෙන් මුළු ලෝකයම කුඩා ගමක් මෙන් එකට සම්බන්ධ කොට ඇත.

ආචාර්ය ආනර් සී. ක්ලාක් ලාංකිකයෙකු වීම නිසා ලාංකිකයන් ලෙස මේ අවස්ථාවේදී අප උදම් ඇතිම සුදුසු ය. නමුත් මෙහිදී වඩාත් තීරණාත්මක සාධකය වන්නේ පුස්තකාලයායි පත්ති හා විද්‍යාපන විද්‍යාඥයින් වශයෙන් මෙම වර්ධනයන් පුස්ත-

ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතියේ අනුග්‍රහයෙන් පහත සඳහන් කෘතීන් 1985 වසරේ පළ කර ඇත.

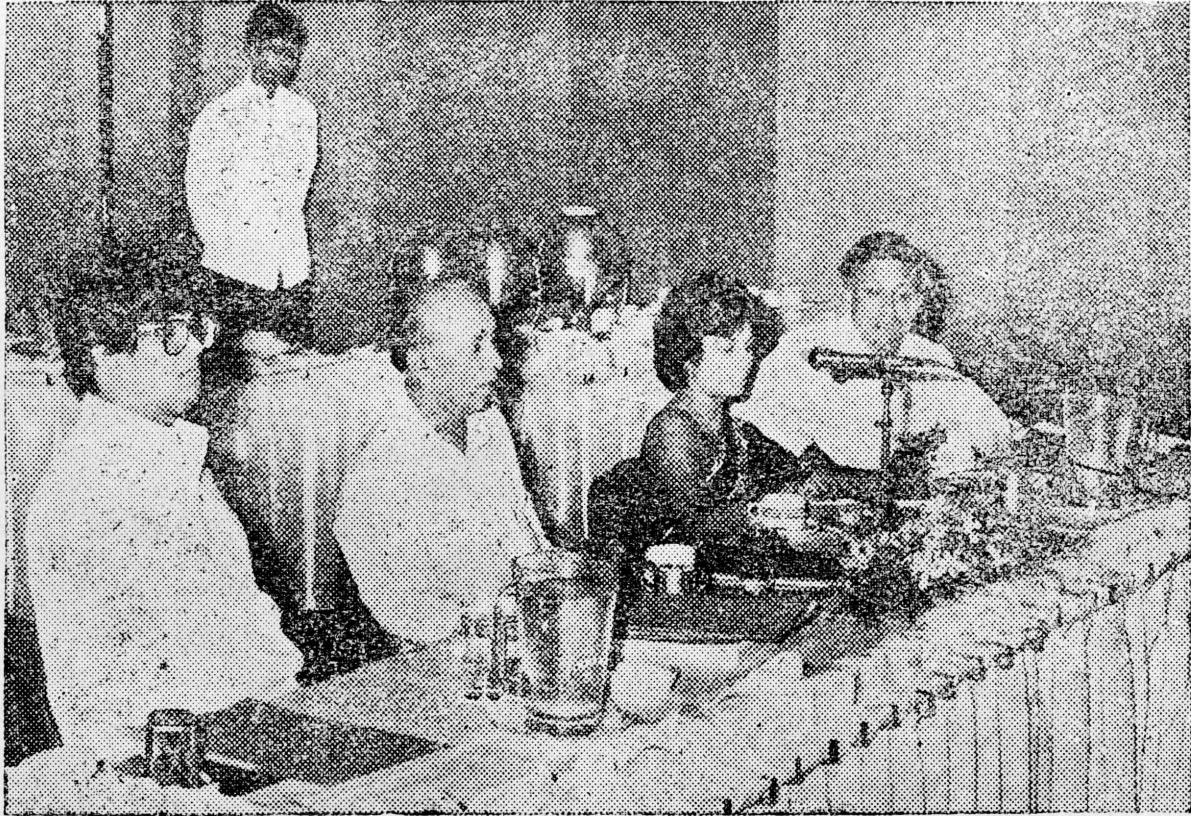
විෂය	කර්තෘ	ග්‍රන්ථ නාම
දර්ශනය	— අභය බණ්ඩාරනායක දයාරත්න එදිරිසිංහ	මනෝ විද්‍යා ප්‍රවේශය විද්‍යාත්මක දෙනය
ආගම	— කමුරුපිටියේ වතරතන හිමි	ලක්දිව බුදු පිළිමය
වාග් විද්‍යා හා භාෂා	— ඩබ්ලිව්. ඒ. කරුණාතිලක එච්. ආර්. වන්ද්‍රසේකර	ඓතිහාසික වාග් විද්‍යා ප්‍රවේශය අමාවතුරේ වාක්‍ය වින්‍යාසය
සමාජ විද්‍යාව	— දයා අමරසේකර	සමාජ විද්‍යා මූලික සංකල්ප
විද්‍යා	— ඒ. ඩබ්ලිව්. අයි. උබේසිරි	අවබෝධයේ ප්‍රබෝධය
ජ්‍යොතිෂ	— පියසේන රතුවිතාන	ඔබයි හඳහනයි විවාහයයි
වෛද්‍ය විද්‍යාව	— දයා රෝහණ අතුකෝරාල	මාතෘත්වය සහ ළමා සංවර්ධනය
ගීත	— සුනිල් සරත් පෙරේරා ලුණන් බුලත්සිංහල	පද්ම තවාකය පිපුන මලේ රුව
ක්‍රීඩා	— ලලිත් ගුණවර්ධන පී. ඒ. ගුණරත්න	කවපෙත්ත විසිකිරීම වෙස් පළමු පියවර
චිත්‍රපට	— අජිත් තිලකසේන	පාර දිගේ
චාරිකා වෘත්තාන්ත	— පියසේන සේනාධිර	මීනම් බක්කම්
චරිත කථා	— ගුණදස ලියනගේ	සිරිකත හා විල්මට්
පද්‍ය	— රත්න ශ්‍රී විජේසිංහ	වස්සානෝ
නව කතා	— කුලසේන පොත්සේකා ගුණසේකර බාලසූරිය අයිලින් සිරිවර්ධන තිලක් වන්ද්‍රසේකර අයිලින් සිරිවර්ධන හේමා වන්දිකා ලියනගේ	තුන් යහලු චිත්‍රමය අකලට පිපි මල් ජිනාදරී උගනිවී නැත පිටවෙව් නව යොවුන් මැහැලියා පිං ළමයා

කාල හා විඥපන විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයට ඉතාමත් ප්‍රබල අන්දමට බලපා තිබීම වේ. පරිගණක දත්ත බැංකු, දුරකථන පණිවුඩ පද්ධති සහ පණිවුඩ වන්දිකා අද පුස්තකාල හා විඥපන විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ මහත් පෙරළියක් සිදුකර තිබේ. ලෝකයේ ඕනෑම ස්ථානයක පිහිටුවා ඇති තොරතුරු අති විශාල ප්‍රමාණයක් තැන්පත් කර ඇති දත්ත බැංකුවකින්, අවශ්‍ය තොරතුරු, ලොව ඕනෑම ස්ථානයකට ලබා ගැනීම පහසු දෙයක් බවට පත්ව ඇත. තොරතුරු අවශ්‍ය තැනැත්තා නව පරිගණක යන්ත්‍රය, දුරකථන මාර්ගයක් ඔස්සේ පණිවුඩ හුවමාරු වන්දිකා මගින් අවශ්‍ය තොරතුරු තැන්පත් කොට ඇති විශාල පරිගණක යන්ත්‍රයට හෙවත් දත්ත බැංකුවකට සම්බන්ධ කිරීම මෙහිදී සිදුවන ක්‍රියාවලියයි. මේ මගින් අදාල දත්ත බැංකුවේ ඇති ඕනෑම තොරතුරක් සැතපුම් දහස් ගණන් ඇත සිට ලබා ගැනීමට පිළිවන් වේ.

වන්දිකා පණිවුඩ හුවමාරු ක්‍රමය මෙහිදී ඉතා වැදගත් අංගයක් බව පැහැදිලි ය. තොරතුරු තැන්පත් කර ඇති ස්ථානය සහ තොරතුරු ලබා ගන්නා තැනැත්තා සිටින ස්ථානය අතර දුරස්ථ බව වන්දිකා පණිවුඩ හුවමාරු ක්‍රමය මගින් සම්පූර්ණයෙන්ම වාගේ ඉවත් කර ඇත. පුස්තකාලයක් තුළට ගොස් පොතක් කියවා තොරතුරු ලබා ගන්නා පාඨකයාත්, ලොව වෙනත් රටක ඇති තොරතුරු නම නිවසේ සිට ලබා ගන්නා පාඨකයාත් එක හා සමාන තත්වයකට පත්කර ඇත්තේ මෙම වන්දිකා පණිවුඩ හුවමාරු ක්‍රමයයි. පුස්තකාල හා විඥපන

ක්ෂේත්‍රයේ මෙම විප්ලවයට මේ මගින් සම්බන්ධ වූ පුරෝගාමියා ලාංකිකයෙකු වීම ලාංකික පුස්තකාලයාධිපතීන් හා විඥපන විද්‍යාඥයින් වශයෙන් විශේෂයෙන් උදම් ඇතිය යුතු අවස්ථාවක් සේ සලකවු.

නව ප්‍රවණතාවයන් ලාංකීය පුස්තකාල හා විඥපන විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයට හඳුන්වා දිය යුතු කාලය දන් එළඹ ඇත. හුදකලා පුස්තකාල හෝ හුදකලා ප්‍රලේඛන හා විඥපන මධ්‍යස්ථාන ලෙස ගතකළ කාලය අතීතයට එක්වෙමින් පවතී. නවීන වර්ධනයන්ගේ මූලික තේමාව ජාතික වශයෙන් හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් එකතුවී කටයුතු කිරීම වේ. ජාතික වශයෙන් විඥපන ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමත්, ජාතික වශයෙන් පුස්තකාල හා විඥපන මධ්‍යස්ථාන අතර සාමූහික සහයෝගයක් වර්ධනය කර ලීමත්, ඒ සඳහා හොඳ ප්‍රතිපත්ති මාලාවක් සකස් කිරීමත්, ඒ යටතේ සාමූහිකව කටයුතු කිරීමත්, සංවර්ධනය වූ රටවල ප්‍රවෘත්ති හා විඥපන ක්ෂේත්‍රයේ කැපී පෙනෙන නව ප්‍රවණතාවය වී තිබේ. මේ සාමූහික ප්‍රයත්නය හා සහයෝගීතාව, නවීන විද්‍යා හා තාක්ෂණයන් ලබා දී ඇති පහසුකම් වලින් උපරිම ප්‍රයෝජනය ගැනීමට අත්‍යවශ්‍ය මූලික පදනමක් ඇති කරයි. පණිවුඩ වන්දිකාවල පියාගේ සහෝදර රටවැසියන් ලෙස අපට වඩාත් උදම්විය හැක්කේ එම සාමූහික තත්වය ඇති කරගත් පසු යයි සිතීම වඩාත් සාධාරණ වේ.



ආසියානු හා සාගර කලාපීය ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂකවරුන්ගේ තුන්වැනි සම්මේලනය පැවැත්වීමට ප්‍රථම, ඒ පිළිබඳ පුවත්පත් සාකච්ඡාවක් ලංකා ඔබ්බරෝයි හෝටලයේදී පැවැත්විණි. එයට සහභාගිවූ ජාතික පුස්තකාල සේවා මාධලයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ එම්. එස්. යූ. අමරසිංහ මහතා, සභාපති සුගුණදස අතුකෝරාල මහතා, සම්මේලන ලේකම් ඉන්දිවරි මුණසිංහ මහත්මිය සහ අධ්‍යක්ෂ එන්. අමරසිංහ මහතා මෙහි වෙති.

සත් කුළු පව වළලු මතින් ලොවට වඩන හිරු...

පොත් ලොවට අප ද එක් වූ වගයි:

හදුරේ මහින්ද ජයතිලක-ගේ

- සුදු භංසයෝ ඉගිල ගියහ
හදුරේ පළමු නවකතාවේ 3 වන මුද්‍රණය
රු. 32-50

- වැහි දවස
හදුරේ නව නිර්මාණවලින් එකක්
2 වන මුද්‍රණය - 32-50

- වෙස්සන්තර සිද්ධියක් සහ වෙනත් කෙටිකතා
නවතම කෙටිකතා සංග්‍රහය (මුද්‍රණයේ)

පියසේන වික්‍රමගේ
ලියු ලමා කතා ත්‍රිත්වය

- යෝදයාගේ උයන
2 මුද්‍රණය — රු. 9-50
- කියවන මාලිගාව
අලුත්ම ලමා කතාව — රු. 15-00
- ආශීර්වාද ලද වාසනා
වින පුරාවෘත්තයක් — මුද්‍රණයේ

අපිත් තිලකසේන
ධර්මසේන පතිරාජගේ වික්‍රපටයට
ලියු මුල් තීර රචනය

- පාර දිගේ
රු. 27-50

පුස්තකාලවලට විශේෂ වට්ටම් 10%
තැපැල් ගාස්තු අපෙන්

අ.සේ. ගොඩගේ (මරදන) සරසවි (නුගේගොඩ) ලේක්හවුස්
වෙතින් ද ලබාගත හැක.

පියවි පොත් ප්‍රකාශකයෝ
47, දේවාල පාර, පාගොඩ,
නුගේගොඩ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල වෘත්තීය පිළිබඳ මතක සටහන්

ලේඛන කලාව, සාහිත්‍ය පොත පත හා පුස්තකාල පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවට දීර්ඝ ඉතිහාසයක් ඇත. නොයෙකුත් ඓතිහාසික සිද්ධීන් නිසා ඇති වූ වෙනස්කම් කොතෙකුත් දක්නට ලැබේ. ඓතිහාසික හා පුරාවිද්‍යාත්මක ගවේෂණ වලින්, මූලාශ්‍ර ඇසුරින් ඒ පිළිබඳ කතන්දරය ගොඩනංවා ගත හැකි වේ. මේ අවස්ථාවේදී මෙහිදී කරන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාල වෘත්තීය පිළිබඳව මගේ මතකය හෙළි කිරීමක් පමණි.

කැළණි විශ්ව විද්‍යාලයේ හිටපු
පුස්තකාලයාධිකාරී
ටී. ජී. පියදාස

මේ සිය වසේ මැද භාගයේ ඇතිවූ ලේඛකයන්ගේ උනන්දුව, පොත පත හා ලේඛන පුලභවීම ජනතාව අතර ලොකු පිබිදීමක් ඇති කළේ ය. මේ සඳහා සුදුසු පරිසරයක් නිදහස ලැබීමට ආසන්න කාලයේ සිට ම ඇති වෙමින් තිබුණි. නිදහස ලැබීමෙන් පසුව අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රයේ ඇති වූ වෙනස්කම් විශේෂයෙන් මෙරට විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රමාණය වැඩිවීම, ඒ නිසා ම උගතුන් පිරිස වැඩිවීම, මේ අතුරින් ද 1956 ස්වභාෂා අධ්‍යාපනය නිසා ඇතිවූ පිබිදීම පතපොත බහුලවීම කෙරෙහි ද මුල් විය. ප්‍රාදේශීය වශයෙන් මධ්‍ය මහා විද්‍යාල ඇතිවීම නිසා ඒවායින් කියවීමට උනන්දු වූ විශාල පිරිසක් ග්‍රාමීය මට්ටමින් ද බිහි වූහ. මෙවැනි හේතු ගණනාවක් නිසා පොත පත පිළිබඳ වැඩි උනන්දුවක් ජනතාව තුළ ඇති විය.

1960 ගණන් වන විට පැවති මේ පසුබිම මත මෙරට පුස්තකාල වෘත්තීයේ අත්තිවාරම ලෙස සැලකිය හැකි ජාතික පොත් පත් සංස්ථාව, ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය, ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය හා ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලය පිහිටුවීම සඳහා සුදුසු පරිසරයක් ඇති විය.

එවකට දියුණුවන රටවල පොත් ලෝකය හා සම්බන්ධ කායභීයන්හි යුනෙස්කෝව මහත් උනන්දුවක් දක්වන ලද අතර ශ්‍රී ලංකාව ද ජාතික ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලයක් ඇති කිරීමට උත්සුක විය. ඒ කායභීය සඳහා සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ එම්. ජේ. පෙරේරා මහතා විසින් ග්‍රන්ථ කර්තෘවරුන්, ප්‍රකාශකයින්, මුද්‍රණ ශිල්පීන්, පොත් වෙළෙඳුන් හා පුස්තකාලයාධිපතිවරුන්ගේ සංගම් වර්ග ඇති කොට ඒවායේ සහ-භාගිත්වයෙන් ජාතික ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලය ඇති කිරීමට ක්‍රියා කරන ලදී. ඒ වකවානුවේ ම ඔහු විසින් එවකට සිටි පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් අතලොස්ස රාජකීය විද්‍යාලයේ රැස්වීම් ශාලාවට කැඳවා පුස්තකාල සංගමයක් ඇතිකර ගැනීමේ අවශ්‍යතාව ඔහුනට පැහැදිලි කරන ලදී. එහිදී සංගමයක් පිහිටුවා ගන්නා ලද අතර සභාපති හැටියට එස්. සී. බලොක් මහතාත් ප්‍රධාන ලේකම් හැටියට වී. මහාලිංගම් මහතාත් පත්කර ගන්නා ලදහ.

පුස්තකාල සංගමය පිහිටුවීමේදී එවකට මුහුණ පෑමට සිදුවූ දුෂ්කරතාවක් නම් වෘත්තීය වශයෙන් සුදුසුකම් ලත් පුස්ත-

කාලයාධිපතිවරුන් සිටියේ ඉතාමත් වික දෙනෙකු පමණක් වීමයි. ඒ නිසා වෘත්තීය පිළිබඳ ව පමණක් නොව පතපොත කෙරෙහි උනන්දුවක් දක්වන අය පවා එකතු කර ගැනීමට සිදුවිය. මූලින් සඳහන් කළ අයගේ කැප වීම නිසා ම සංගමය ආරම්භ කිරීමට හැකි විය. එය සංගමයක් ලෙස සංස්ථාගත කිරීමේදී අපට එතරම් දුෂ්කරතාවකට මුහුණ පෑමට සිදුවූයේ නැත. පතන සම්මත කිරීම පමා වූයේ එවකට රටේ තිබූ දේශපාලන වෙනස්වීම් නිසා ය. මේ පතන සම්බන්ධව පාර්ලිමේන්තුවේ හෝ පසුව ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ කිසිම මන්ත්‍රීවරයකු ගෙන් විරෝධතාවයක් පැමිණියේ නැත. එවකට මුදල් ඇමතිව සිටි ආචාර්ය ඇන්. ඇම්. පෙරේරා මහතා මේ සම්බන්ධව පැවති විවාදයේදී සඳහන් කළේ වෘත්තීය විද්වත් සංවිධානයක් ලෙස ඔවුන්ගේ හා වෘත්තීයේ අභිවෘද්ධිය සඳහා පිහිටුවා ගෙන ඇති මෙම සංවිධානය සංස්ථාගත කිරීමේ පතන සම්මත කිරීමට විරුද්ධ වීමට කිසිදු හේතුවක් නොපෙනෙන බවයි.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය පිහිටුවීම ද මේ පසුබිම මත දක්නට ලැබේ. කොළඹදී පැවැත් වූ අග්නිදිග ආසියාතික පුස්තකාලයාධිපතිවරුන්ගේ යුනෙස්කෝවේ අන්තර් ජාතික සම්මේලනයේදී සාකච්ඡා වූ එක් මාතෘකාවක් වූයේ දියුණු වෙමින් පවත්නා රටවල ජාතික පුස්තකාල පිහිටුවීමේ ඇති වැදගත්කමයි. ශ්‍රී ලංකාවේ ද ජාතික පුස්තකාලයක් පිහිටුවිය යුතු බවට පිළිගන්නා ලද අතර එහි මූලික කාර්යයක් ලෙස සංස්ථාපිත මණ්ඩලයක් ඇති කිරීමට එහිදී යොජනා කැරිණි. එසේ ම පුස්තකාල සංගමයේ උනන්දුව යුනෙස්කෝවේ මග පෙන්වීම ද මණ්ඩලය ඇති කිරීමේදී බල පෑවේ ය. එම අවදියේදී යුනෙස්කෝ විශේෂඥ එවලින් ජේ. ඉවන්ස් මෙනෙවිය ද මේ පිළිබඳ ව උනන්දුවෙන් ක්‍රියා කළා ය.

ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය පිහිටුවීමේදී බාධක-යක්ව පැවතියේ රටේ හැම පුස්තකාලයකට ම අදාලවන ලෙස මණ්ඩලය පිහිටුවන්නේ කෙසේ ද යන්නයි. උදහරණයක් ලෙස ජාතික කෞතුකාගාරය පැවතියේ සංස්කෘතික අමාත්‍යාංශය යටතේ ය. රාජ්‍ය ලේඛනාගාරය පැවතියේ රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ ය. විශ්ව විද්‍යාල පුස්තකාල ස්වාධීන ආයතන ලෙසත් කාර්මික විද්‍යාල හා පාසල් අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය යටතේ වූ අතර මහජන පුස්තකාල පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශයට සම්බන්ධ ප්‍රාදේශීය බල මණ්ඩල යටතේ විය. තව ද විද්‍යාත්මක හා

කාර්මික අමාත්‍යාංශය ඇතුළු වෙනත් අමාත්‍යාංශ හා දෙපාර්තමේන්තු යටතේ ද ඇතැම් සංස්ථා හා මණ්ඩල යටතේ ද විශේෂ පුස්තකාල පැවතීණි. මේ සියලුම පුස්තකාල ඒකාබද්ධ කරන ආයතනයක් පිහිටුවීම කුමන අමාත්‍යාංශයක් යටතේ විය යුතු ද යන්න ප්‍රශ්නයක් විය. කෙසේ හෝ පසුව අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය යටතේ මණ්ඩලය පිහිටු වූ අතර එහි සාමාජිකයන් අතිකුත් අමාත්‍යාංශයන් හා ආයතන නියෝජනය කරන්නන් විය යුතු බවට තීරණය කරන ලදී. ඒ අනුව ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය පිහිටුවා අනාගතයේ ජාතික පුස්තකාලයක් ආරම්භ කිරීමේ වගකීම එයට පවරන ලදී.

මේ යුගයේ බිහි වූ පොතපත හා සම්බන්ධ අනෙක් ආයතනය ජාතික පොත්පත් සංස්ථාවයි. මෙහිදී පුස්තකාල සංගමය උනන්දුවෙන් කටයුතු කෙළේ ය. යුනෙස්කෝවේ නිර්දේශය ද වැදගත් විය. පුස්තකාලයාධිපතිවරුන්, ප්‍රකාශකයින්, මුද්‍රණ ශිල්පීන්, ලේඛකයින් හා පොත් වෙළෙඳුන් යන අයගෙන් සැදුම් ලත් ජාතික පොත්පත් සංස්ථාව එකවර විශාල වැඩ කොටසක් සිදු කෙළේ ය. අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය යටතේ පිහිටුවන ලද මේ ආයතනය ඇති කිරීමේ ලා ඇම්. ජේ. පෙරේරා මහතා දරු උත්සාහය මෙහිලා වැදගත් වෙයි. ජාතික පොත්පත් සංස්ථාව පසුව ජාතික ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලය නමින් නම් කැරිණි. පොත්පත් සංස්ථාව මගින් 'පත පොත' නමින් සඟරාවක් ද පළ කරන ලදී. දිනමිණ කර්තෘ මණ්ඩලයේ පියසේන නිශ්ශංක මහතාත්, බඹරන්දේ සිරිසිවලි හිමින් සඟරාවේ කටයුතු උනන්දුවෙන් කළහ. ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයේ නියෝජිතයකු ලෙස මට ද එහි සාමාජිකයකු වශයෙන් කටයුතු කිරීමට අවස්ථාව ලැබුණි. ජංගම පඨාක සේවාව පොත්පත් ප්‍රදර්ශන සල්පිල් ඇතුළු ජනතාව අතර පොතපත ජනප්‍රිය කරවීමට නොයෙකුත් ප්‍රචාරක වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. එමෙන් ම මේ වැඩ සටහන් ලේඛකයින්, ප්‍රකාශකයින් හා පොත් වෙළෙඳුන් දිරි ගැන්වීමට හේතු වූ බව තොරහසකි. හොඳ පතපොත තෝරා සම්මාන හා සහතික දීමේ වැඩ පිළිවෙලක් ක්‍රියාත්මක කෙරිණි. යාපනයේ සිට දුර්විධ ලේඛකයින් පවා ගෙන්වා සම්මන්ත්‍රණ පවත්වා සාහිත්‍ය තරඟ පැවැත්වීමට අපට හැකියාව තිබුණි. පොලොන්නරුවේ පැවැත් වූ පොත් සල්පිල් අතිශයින් ම සාර්ථක වූ බව සඳහන් කරන්නේ බලවත් සතුටිනි. මේ හැම කටයුත්තකදී ම සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුවේ නිලධාරීන් හා පොත්පත් සංස්ථාවේ නිලධාරීන් ද ඉතා උනන්දුවෙන් කටයුතු කළ බව මෙහිලා විශේෂයෙන් සඳහන් කළ යුතු ය.

හිටපු අධ්‍යාපන ඇමතිවරයකු වූ අයි. ඇම්. ආර්. ඒ ඊරියගොල්ල මැතිතුමා ශ්‍රී ලංකාවේ පුස්තකාලයාධිපතිත්වය පිළිබඳව සඳහන් කරන විට අමතක කළ නොහැකි අයෙකි. පුස්තකාල සංගමය, පුස්තකාල මණ්ඩලය හා ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලය පිහිටුවීමේදී ද විශේෂයෙන් මෙරට හොඳ පුස්තකාල සේවයක් සඳහා කියවන ලොවත් ඇති කිරීම සඳහා මහත් වූ ඕනෑකමකින් කටයුතු කළ තැනැත්තෙකි.

දිවයින පුරා පාසල් වල සියවස පුස්තකාල සියයක් ඇති කිරීම, දෙහිවල කණිෂ්ඨ විශ්ව විද්‍යාලයේ පුස්තකාල විද්‍යා පාඨමාලාවක් ආරම්භ කිරීම මෙරට පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ ඉතා වැදගත් සිද්ධියක් ලෙස සඳහන් කළ යුතු ය.

පුස්තකාල සංගමය පිහිටුවීමෙන් පසුව මෙරට පුස්තකාල විද්‍යා අධ්‍යාපනය නඟා සිටුවීම කෙරෙහි ප්‍රමුඛතාවය දීමට සිදු විය. ඒ වන විට මෙරට පුස්තකාල විද්‍යා අධ්‍යාපනය ලත් අය සිටියේ අතළොස්සකි. පුස්තකාල විද්‍යා අධ්‍යාපනය දීම සඳහා මෙහි ආයතනයක් නොතිබුණි. එම නිසා පුස්තකාල සංගමය මුලින් ම භය මාසික අර්ධ කාලීන පාඨමාලාවක් ඉංග්‍රීසි මාධ්‍යයෙන් කොළඹදී ආරම්භ කරන ලදී. පසුව එය වාර්ෂික අර්ධ කාලීන පාඨමාලාවක් ලෙස දීර්ඝ කරන ලදී.

ඊළඟට වැදගත් වන්නේ සිංහල මාධ්‍යයෙන් මේ පාඨමාලාව පැවැත්වීමයි. සිංහලෙන් ලියවුණු පුස්තකාල විද්‍යා පතපොත නොමැතිවීම හා සිංහල මාධ්‍ය ආචාර්යවරුන් සොයා ගැනීම අපහසුවීම නිසා බොහෝ දෙනෙකු මෙයට උදහස වූහ. එනමුත් සංගමයේ අපි කීපදෙනෙක් මේ අවශ්‍යතාවය ඉටුකිරීමට ඉදිරිපත් වීමු. 1960 දී මා 'පුස්තකාල විද්‍යා ප්‍රවේශය' නමින් පොතක් පළ කළ අතර සංගමයේ නමින් ඩීවී දශම වර්ගීකරණයේ 10 වැනි සාරාංශ සංස්කරණය සිංහලෙන් පළ කළෙමු. තවද සංගමය මගින් පුස්තකාල විද්‍යා පාරිභාෂික පද මාලාවක් ද පළ කරන ලදී. අධ්‍යාපන ඇමති ඊරියගොල්ල මහතාත් කේ. ඩී. සෝමදස මහතා හා යුනෙස්කෝ විශේෂඥ එචන්ස් මහත්මියන් අපේ උත්සාහය අගය හිත ඇත.

විශ්ව විද්‍යාල මට්ටමින් පුස්තකාල විද්‍යා පාඨමාලාවක් ආරම්භ කිරීමේදී කැළණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පුස්තකාල විද්‍යා අධ්‍යාපනය අංශයක් ඇති කිරීමේ කටයුතු වලට ද සහභාගිවීමට මෙරට ප්‍රමුඛ පුස්තකාල විද්‍යාඥයන් අතර මට ද අවස්ථාවක් ලැබුණි.

පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය දැනට ක්‍රියාත්මක කරන ග්‍රන්ථ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය මේ යුගයේ ජාතික අවශ්‍යතාවයක් ලෙස අගය කළ යුතු වෙයි. පුස්තකාල සඳහා වැඩි වැඩියෙන් පත පොත අවශ්‍ය වෙයි. මේ කාලය යම් යම් හේතු සාධක නිසා මෙරට පත පොත ලිවීමත්, මුද්‍රණයත්, පළවීමත් ඉතාමත් අඩු බව රහසක් නොවේ. මේ තත්වය තේරුම් ගෙන මණ්ඩලය ලේඛකයින් හා ප්‍රකාශකයින් දිරි ගැන්වීමටත් පතපොත බහුල කිරීමටත් මේ දරන උත්සාහය ඉතා අගනා ක්‍රියාවක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය ග්‍රන්ථ සංවර්ධනයට සම්බන්ධ වීම නිසා ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලයට භානියක්වත්, බලපෑමක්වත් සිදු වෙනැයි මට නම් සිතාගත නොහැකිය. එය එහි කටයුතු පැහැර ගැනීමක් නොවෙයි. රටට වැඩි වැඩියෙන් පොතපත කියවන දෑ අවශ්‍යයි. එනිසා තවත් ආයතන ඒ සඳහා ඉදිරිපත් වන්නේ නම් එයයි අවශ්‍ය වන්නේ. එය සුබ ලකුණක් බව සඳහන් කරමි. ස්වභාෂා මාධ්‍යයෙන් අධ්‍යාපනය හදරන අයට පතපොත හිඟකම තවමත් ලොකු අඩුවක් ව පවතී. එසේම පොදු පාඨකයන්ට අවශ්‍ය පොත්පත් ප්‍රමාණවත් තරම් බිහි නොවේ. ලේඛකයින් අත්පිටපත් මුද්‍රණය කරගත නොහැකි ව අතරම වී ඇත. පාඨක පිරිස පතපොත නොමැතිව සුසුම් හෙළති. මෙබඳු යුගයක මණ්ඩලය ග්‍රන්ථ සංවර්ධනය සඳහා ඉදිරිපත්වීම යුගයේ අවශ්‍යතාවක් මනාව තේරුම් ගැනීමක් ලෙස මම සලකමි.

පුස්තකාල අධ්‍යාපනය පිළිබඳව මෙරට පවතින්නේ තරමක කණගාටුදයක තත්වයකි. එය බොහෝ විට බලපාන්නේ ආධුනික පුස්තකාලයාධිපති වෘත්තීයට ඇතුළත් වන අයටයි

ටී. ජී. පියදස මහතා

කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ පුස්තකාලයාධිකාරීව සිටි ටී. ජී. පියදස මහතා 1985 සැප්තැම්බර් 30 දින සිට විශ්‍රාම ගියේ ය. ඒ මහතා 1959 විද්‍යාලංකාර විශ්ව විද්‍යාලය ආරම්භයේ පටන් අවුරුදු 26 ක් එහි පුස්තකාලයාධිකාරී ලෙස කටයුතු කර ඇත.

ඔහු කලක් ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයේ සභාපති ලෙසද කටයුතු කර ඇති අතර 1971 දී ලිවර්පූල් හි පැවැති අන්තර් ජාතික පුස්තකාල සමීකි සම්මේලනයේදී (IFLA) ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල නියෝජනය කළේ ය. ඊට අමතරව පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලීය පුස්තකාල සංගම් සම්මේලනයට (COMLA) පළමුවෙන්ම ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කළේ මොහු ය. එහි කවුන්සිල් සාමාජිකයකු ලෙස ද කටයුතු කර ඇත.

පුස්තකාල විද්‍යාව පිළිබඳ පොත්පත් කීපයක් හා ලිපි ලේඛන ගණනාවක් සභරාවලට ලියා ඇති අතර ඔහුගේ අලුත් ම පොත මැනදී ඉන්දියාවේ ඉන්දියන් පොත් මධ්‍යස්ථානයේ Studies on Sri Lanka ග්‍රන්ථ මාලාවේ අංක 1 ලෙස Libraries in Sri Lanka නමින් පළවිය.

විශ්ව විද්‍යාලයේ සේවය කරන කාලයේ පියදස මහතා විශ්ව විද්‍යාල උත්තර මණ්ඩලයේ පාලක සභාව,

සනාතන සභාව ප්‍රධාන කොට ඇති සෑම මණ්ඩලයක ම සේවය කර ඇත. කැලණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සේවය කරන අතර ම ජාතික පොත්පත් සංස්ථාව, ග්‍රන්ථ සංවර්ධන මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමය ආදී පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ විවිධ ආයතනයන්හි කටයුතු කරමින් කරන ලද සේවය ද සිහිපත් කළ යුතු ය.

වෘත්තීය වශයෙන් ලන්ඩන් විශ්ව විද්‍යාලයේ පශ්චාත් උපාධි ඩිප්ලෝමාව ද ලබා ඇති මොහු එක්සත් රාජධානියේ පුස්තකාල සංගමයේ ආශ්‍රය සාමාජිකයෙක් වෙයි. .

“විශ්ව විද්‍යාල පුස්තකාල ජීවිතය මට ඉතා ම සතුටු-දයක යුගයක්. බුද්ධිමතුන් විශාල පිරිසක් ඇසුරු කිරීමට ලැබීම වෘත්තීය වශයෙන් ලැබූ ලොකු ම ජයග්‍රහණයක්. විශ්ව විද්‍යාල ආචාර්ය මණ්ඩලයේ සාමාජිකයින් හා ශිෂ්‍යයන් සමඟ ඉතා සුභදව කටයුතු කිරීමේ අවස්ථාව ලැබුණි. රාජකාරි වශයෙන් මෙන් ම පෞද්ගලිකව ද මගේ ජීවිතයේ ඉතාමත් සතුටුදයක යුගය ලෙස මා හඳුන්වන්නේ මේ කාල පරිච්ඡේදයයි. එබඳු අවස්ථාවක් ලැබීම ගැන මං සතුටුවෙනවා.” මේ ඔහුගේම වචනයයි

ප්‍රධාන පෙළේ පුස්තකාලවල ඉහළ තනතුරුවල පුරප්පාඩු නිසා එම ආයතන වලින් මනා සේවයක් ලබාදිය නොහැකි තත්වයක් උද වී ඇත. ඒ අතරට මෙරට පාඨමාලා හදාරන අයට අවශ්‍ය රැකියා නැත. මෙයට එක් හේතුවක් නම් දැනට මේ රටේ පවත්වාගෙන යන පුස්තකාල විද්‍යා පාඨමාලාවල නියමිත ප්‍රමිතියක් නොමැතිකමයි. මෙය පුස්තකාල සංගමයේ කායඝීයක් විය යුතු ය. කුමන ආයතනයකින් හෝ පාඨමාලා පවත්වා ගෙන යනු ලැබුවත් ඒවා ප්‍රමිති කිරීම වෘත්තීය සංවිධානයේ කායඝීයකි. එවිට වෘත්තීය තත්වය ආරක්ෂාවන ලෙස සුදුසු කම් නිර්ණය කළ හැකි වෙයි. ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයට දැන් අවුරුදු 25 ක් සම්පූර්ණ වේ. සංගමය එහි කායඝීයන් අමතක කර ඇත. එය තවමත් ප්‍රමුඛ ලෙස සලකන්නේ පාඨමාලා පවත්වා ගෙන යාමයි. එය කණගාටුදයක තත්වයකි. වෘත්තීය වෙනුවෙන් සංගමයට කරනට ඊට වැඩිය වැඩ කොටසක් ඇත. පාඨමාලා අගයීම, ප්‍රමිතීන් සකස් කිරීම, වෘත්තීය තත්වය ආරක්ෂා වන අයුරින් සුදුසුකම් තීරණය කිරීම කළ යුතු වෙයි.

සංගමය දැනට පාඨමාලා පවත්වා ගෙන යන නිසා ඉහත සඳහන් කායඝීයන් සඳහා මැදිහත්වීමෙන් පක්ෂග්‍රාහී විය හැකිය. පාඨමාලා පවත්වා ගෙන යාම සඳහා විශ්ව විද්‍යාලවලට හා ජාතික පුස්තකාලය ආදී ආයතනයකට ඉඩදී සංගමය කළයුතු වන්නේ වෘත්තීය මට්ටමින් ඒවා ප්‍රමිති කිරීම හා අගයීමයි කෙසේ වුවද පුස්තකාල සංගමයෙන් කෙරෙන්න ඕන එම

කටයුත්ත පුස්තකාල මණ්ඩලය මගින් හෝ සිදු කිරීමට ඉදිරිපත් වීම වැඩිදයක ලෙස සැලකිය හැකි ය. එක් අතකින් රාජ්‍ය ආයතනයක් ලෙසත්, අනික් අතට ජාතික හා අන්තර් ජාතික ආයතන සමඟ ඇති සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන සාධකාරී ආයතනය ලෙසත් ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයට කටයුතු කළ හැකි යැයි විශ්වාස කළ හැකි ය.

පුස්තකාලයාධිපතිවරුන්ගේ වැටුප් හා වෘත්තීය දීමනා පිළිබඳ පුස්තකාල සංගමය මීට පෙර රජයට හා වැටුප් සමාලෝචන කමිටුවලට කරුණු ඉදිරිපත් කර ඇත. දැන්ද එම වගකීමෙන් ඇත්වී සිටීමට සංගමයට පුළුවන්කමක් නොමැත. උනන්දු වී කටයුතු කළ යුතු වෙයි. වෘත්තීය සංගම් වලින් තරුණු ඉදිරිපත් වුණත් මේ කායඝීය ඉතා ප්‍රබලව කළ හැකි වන්නේ වෘත්තීය තත්වයේ සංවිධානයකට යැයි මගේ විශ්වාස යයි. එම කායඝීය පුස්තකාල සංගමය පැහැර හැරිය යුතු නොවේ.

පුහුණු පුස්තකාලයාධිපති භිභයක් පිළිබඳව හැමදාම අසන්නට ලැබේ. එහෙත් සත්‍ය වශයෙන් ම එය එසේ යැයි පිළිගත හැකි ද? මේ රටේ උසස්ම අධ්‍යාපන ආයතනය ලෙස සැලකෙන විශ්ව විද්‍යාලයක් මගින් පුස්තකාල විද්‍යාව පිළිබඳව පූර්ණකාරී පාඨමාලා, පශ්චාත් උපාධි පාඨමාලා පවත්වා ගෙන යන අතර ඇතැම් ආයතන අර්ධකාරී පාඨමාලා පවත්වා ගෙන යයි. එසේ තිබියදීත් භිභයක් ගැන කතා කරනු අසන්නට

ලැබේ. මෙය ඉතා ම කණගාටුදයක තත්වයකි. වෘත්තීය අධ්‍යාපනය ක්‍රමවත් කිරීම එයට විසඳුමකි. පුස්තකාල සංගමයන්, පුස්තකාල මණ්ඩලයන් අනිකුත් ආයතනත් සහභාගීත්වයෙන් මේ වගකීම ඉටුකළ යුතු වෙයි.

තවද නව තාක්ෂණය පුස්තකාලවලට අවශ්‍ය දෙයකි. ඒවාට පුහුණු තාක්ෂණික ක්‍රම හුරු පුස්තකාලයාධිපතිවරුන් අවශ්‍ය බව සැඟවිය. එහෙත් මෙරට ඇති පුස්තකාල සංඛ්‍යාවන් ඉතා කුඩා ප්‍රමාණයේ හෝ මධ්‍යම ප්‍රමාණයේ පුස්තකාල වෙයි. ඒවාට නව තාක්ෂණයේ ශිල්පීය ක්‍රම දැනට අවශ්‍යයයි නොසිතමි.

අවශ්‍ය කරන්නේ ක්‍රමවත්ව සංවිධානය කිරීම සඳහා මධ්‍යගත ආයතනයක සැලසුම් ය.

අවසාන වශයෙන් සඳහන් කළ යුතු වන්නේ මෙරට පුස්තකාල අද එක්තරා මට්ටමකට ඉදිරියට ඒමට සුබ නිමිති පහළ වී ඇති බවයි. ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය වර්තමාන සභාපති තුමාගේ නායකත්වය යටතේ මේ උචිත භෞද පුස්තකාල සේවාවක් ඇති කිරීම සඳහා ජනතාවගේ බුද්ධිය ඔප කිරීම සඳහා දරන මේ උත්සාහය අප කාලයේ සතුටට කරුණක් බව සඳහන් කළ යුතු ය.

නියමිත ප්‍රමිතීන්ට අනුව සැපයු

පුස්තකාල ලිපි ද්‍රව්‍ය උපකරණ

සහන මිලකට ඔබට ලබාගත හැකිය.

පොත් තුණ්ඩු	—	100	රු.	10.00
පාඨක බලපත්‍ර	—	100	රු.	36.30
දින පත්‍රිකා	—	100	රු.	10.00
නියමු ලේඛල් (සිංහල, ඉංග්‍රීසි)	—	200	රු.	29.18
සුවි පත්‍රිකා	—	100	රු.	29.00
නියමු පත්‍රිකා	—	100	රු.	38.50
පරිග්‍රහණ ලේඛන (පිටු 150)	—	01	රු.	65.00
පරිග්‍රහණ ලේඛන (පිටු 300)	—	01	රු.	130.20
මහජන පුස්තකාල ප්‍රමිති	—	01	රු.	4.00
මහජන පුස්තකාල තොරතුරු සංග්‍රහය	—	01	රු.	12.00
ඩීවී දශම වර්ගීකරණය (iii සංස්කරණය)	—			නොමිලේ
පුස්තකාල උපකරණ සහ ලිඛිත සැලසුම්	—			නොමිලේ

විසේෂ:—

අධ්‍යක්ෂ / ලේකම්
 පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය
 තැ. පෙ. 1764,
 නිදහස් මාවත-කොළඹ 7.

කියවන ලොවකට පියවර

වේගයෙන් පුළුල් වන නව දැනුම ලබා ගත හැකි මාධ්‍යයන් අතර ප්‍රමුඛස්ථානයක් ගන්නේ ලිපි ලේඛන, පොත්පත් සඟරා ආදියයි. කියවීමේ දක්ෂතාව මැනවින් ප්‍රගුණ කරගත් තැනැත්තාට ඒ මාධ්‍යයන් නිසි ලෙස උපයෝගී කර ගෙන දැනුම වර්ධනය කර ගැනීමෙන් අධ්‍යාපන කාර්යයේ සාම්ප්‍රදායික, උසස් සමාජ ප්‍රවීණත්වයක් ලැබිය හැකි ය.

“කියවීම යනු අප ගැනත්, අප අවට ලෝකය ගැනත්, කරුණු වටහා ගත හැකි මාර්ගයක් පමණක් නොව, ලෝකයේ අපට හිමි තැන ද ලබා ගැනීමට උපකාරී වන මාර්ගයකි. වෙනස් වන පරිසරයකට උචිත පරිදි හැඩ ගැසීමෙන් වඩාත් පරිපූර්ණ, වඩාත් සමෘද්ධිමත් ජීවිත ගෙන යාමට මිනිසුන්ට උපකාරී වන්නේ කියවීමයි. මිනිස් සංස්කෘතියෙහි නොයෙක් අංග දියුණු කර ගැනීමටත්, නූතන ලෝකයේ ඔවුන්ට හිමි තැන ලබා ගැනීමටත්, ආර්ථික හා සමාජ දියුණුවටත්, එක්ව සාමයෙන් විසීමටත් කියවීම මිනිසුන්ට උපකාරී වෙයි.” 1 යුනෙස්කෝව මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති ඉහත සඳහන් හැඳින්වීම තුළින් පැහැදිලි වන්නේ පුද්ගලයකුගේ සම්පූර්ණ සංවර්ධනයට කියවීම ඉවහල් වන ආකාරයයි. ඒ හැර කියවීම හැකියාවක් සමග භාෂා දක්ෂතාව ප්‍රගුණවීමෙන් පුද්ගලයාට සමාජය තේරුම් ගැනීමටත්, සාර්ථක සමාජ සම්බන්ධතා පවත්වා

පුද්ගල සංවර්ධනය සම්බන්ධයෙන් කියවීම ඉතා වැදගත් මෙහෙයක් ඉටු කරන බව ඉහත ප්‍රකාශන වලින් පැහැදිලි වෙයි. “කියවීම පුද්ගලයකු විසින් නිපුණ කළ යුතු වයඹාවකි. ඒ අනුව කියවීම ස්වයංක්‍රීය ව, පරිණතියේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ලැබෙන දක්ෂතාවක් නොව, පුද්ගලයකු විසින් ඉගෙන ගත යුතු, දිගු කලක් මුළුල්ලේ ප්‍රගුණ කළ යුතු ගැඹුරු කෞශල්‍යයක් බව පෙනේ. 4 බ්‍රෙන්ඩා නොම්සන් පෙන්වා දෙන්නේ ද “ළමයින් ඇවිදින්නට හා කපා කරන්නට ස්වයංක්‍රීයව ඉගෙන ගන්න ද, වැඩිහිටියකු ගේ සෘජු සැලැස්මක් අනුව ක්‍රියාත්මක වන වැඩිහිටියන් ගේ උදවුවෙන් ලබන ප්‍රථම දක්ෂතාව කියවීම ඉගෙනීම” 5 බවයි.

මෙයින් පෙනී යනුයේ කියවීම, නිපුණ කළ යුතු, තහවුරු කරගත යුතු උසස් වයඹාවක් බවත්, එය වැඩිහිටියකු ගේ මහ පෙන්වීම හා සැලැස්ම අනුව සාර්ථකව ක්‍රියාත්මක විය යුතු වැඩ සටහනක් ද බවයි. මේ හැකියාවන් දියුණු කරලීමත්, වර්ධනය කරලීමත් කෙරෙහි ප්‍රධාන වගකීම පැවරෙනුයේ පාසලටත් පුස්තකාලයටත් ය. පාසලින් ලබා දෙන කියවීමේ මූලික හැකියාව හා දක්ෂතාව, ඔප් නාවා, ප්‍රගුණ කර දිගින් දිගට ම පවත්වා ගෙන යාමට පුස්තකාලයට කළ හැකි මෙහෙය හා උපකාරය ඉමහත් ය.

දයා රෝහණ අතුකෝරාල

කලීකාවාරිය, අධ්‍යාපන පීඨය, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලය.

ගැනීමටත්, සමාජය තුළ ක්‍රියාශීලී සාමාජිකයකු වීමටත් හැකියාව ලැබේ. කියවීමට උගත්, පුද්ගලයා වටිනා සමාජ මෙවලමක් තමන් සතු කර ගනියි. තමා ජීවත් වන සංස්කෘතියෙහි සමාජ ධර්ම, සමාජ අගයයන්, ආකල්ප හා විශිෂ්ටතාව, ඔහු කියවීමෙන් ලබන භාෂා ඥානය මගින් ග්‍රහණය කර ගනියි. ප්‍රාදේශීය ජාතික හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ප්‍රජා අයිතිය පිළිබඳ වඩා හොඳ අවබෝධයක් ඇති කර ගැනීමට ද අන්‍යෝන්‍ය සම්බන්ධතා තහවුරු කර ගැනීමට ද කියවීම ඉවහල් වේ. ආර්ථික, ජෛව විද්‍යා හා ස්පින්සන් ආදීන් දීර්ඝ කාලයක් මුළුල්ලේ කරන ලද පර්යේෂණයන්ගෙන් ප්‍රත්‍යක්ෂ වූයේ කියවීම හැකියාව හා ශාස්ත්‍රීය ප්‍රතිලාභයන් අතර පැහැදිලිව කැපී පෙනෙන සම්බන්ධයක් ඇති බවයි.” 2.

පිලිප් ඩෙල් විසින් කියවීමේ වැදගත්කම මෙසේ ප්‍රකාශ කර ඇත. “නොයෙක් ආකාරයෙන් ඇති කර ගත හැකි පුද්ගලික දියුණුව හා සමාජයීය අභිවෘද්ධිය සලසා ගැනීමට කියවීම අවශ්‍ය වෙයි. ඒ වෙනුවට යෙදිය හැකි වෙනත් ආදේශකයක් නොමැත. දැනට උපයෝගී කරගත හැකි ඕනෑම මාධ්‍යයකින් ලබා ගන්නවාට වඩා නා නා විධි කොරතුරු ද නොයෙක් ගැටලු පිළිබඳ කරුණු ද සතුට හා සැනසීම ද මුද්‍රිතව ඇති පොත් වලින් ලබාගත හැකි ය. 3

පුස්තකාලයක වටිනාකම හා වැදගත්කම තක්සේරු කරනුයේ එහි එක් රැස් කොට ඇති පොත් රාශිය නිසා ම නොවේ. එය එක් සාධකයක් පමණි. එම දැනුම් සම්භාරය පරිශීලනය කිරීමට, සම්භාවනා කිරීමට ඒ තුළට පිය නගන දැනුම් පිපාසයෙන් පෙළෙන පාඨක ජනතාවට කරනු ලබන සේවයක් මතය. මේ නිසා පාඨක ජනතාව වැඩිකර ගැනීමත්, පුස්තකාලයට පා නගන පාඨක ජනතාව රඳවා ගැනීමත්, ඔවුන් පොත් ලෝකයට කැඳවා ගෙන ගොස් ඒ මහා සාගරයෙහි ඇති මිණි කැට අහුලා ගැනීමට ඔවුන්ට උපකාරී වීමත්, තව තවත් ගැඹුරට කිමිදීමට උදව් කිරීමත් පුස්තකාල කායභීය මණ්ඩලයෙන් ඉටු විය යුතු ය.

මිනිස් සංහතියේ දැනුම් සම්භාරය පුළුල් කිරීමට, ගැඹුරු කිරීමට කැපවී වෙහෙස වී වැඩ කරන සෑම පුද්ගලයකු ම ඉටුකර නුයේ රාජකාරියක් නොව උතුම්, ගරු කටයුතු සඳ කෘතියකි. මිනිසාගේ ඥාන පඨයන් පුළුල් කිරීමට විද්‍යාඥයින්, පර්යේෂකයින් වෙහෙසනුයේ එම ප්‍රතිඵල වලින් ලබන තෘප්තිය නිසා ය. නිර්මාපන ලේඛනයෙහි යෙදෙන ලේඛකයින් නිදි මරා ගෙන තම ලේඛන කායභීයෙහි යෙදෙනුයේ ඉන් ලබන තෘප්තිය නිසාය. මෙම දැනුම් සම්භාරයන් උකහා ගෙන තෝරා බේරා තම සිසුන්ට බෙද දෙන ගුරුවරයා ද ඉන් ලබනුයේ ඉමහත් තෘප්තියකි. මුළු

ලොව ම විද්වතුන් ගේ දැනුම් සම්භාරයන් එක් නැත ගොණු කොට තබා ගෙන දැනුම් පිපාසයෙන් තමා වෙත පා නඟන පාදක ජනතාවගේ අවශ්‍යතා ඉටු කරමින් පුස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය ද ලබනුයේ ඉමහත් තෘප්තියකි. පුස්තකාල සහ පුස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලය නිහඬව ඉටු කරන කාර්ය භාරය අලීලය.

පාදක ජනතාව තව තවත් පුස්තකාලය වෙත ගෙන්වා ගැනීමටත්, පොත් ලෝකයෙහි රන් දෙරටුව ඔවුන්ට විවෘත කර ලීමටත් මිණි කැට ඇති තැන් ඔවුන්ට පෙන්වා දීමටත් වැඩි හකියාව ඇත්තේ පුස්තකාලායාධිපතිවරුන්ට ය. මේ කාර්යයන් සාර්ථකව කිරීමට ගත හැකි පියවර කවරේ දැයි සලකා බලමු.

පුස්තකාලය සැමට විවෘත කිරීම :

දැනුම සොයා එන සෑම අයකුට ම පුස්තකාලය විවෘත විය යුතු ය. ස්ත්‍රී-පුරුෂ ජාති, කුල, ගෝත්‍ර හෝ වයස් භේදයක් හෝ නොමැතිව පුස්තකාලය සැමට විවෘත විය යුතු ය. පාදකයා කියවිය යුත්තේ කවර පොතක් ද යන්න තීරණය කිරීමේ අයිතිය ඇත්තේ පාදකයාට ය. කුඩා ළමයකු ඇතැම් විටක ලෝක සිතියමක් දෙස බලා සිටින්නට කැමති විය හැකි ය. වැඩිහිටියකු ඇතැම් විටක ළමා කථා පොතක් කියවීමට කැමති විය හැකි ය. මේ සෑම සඳහා පුස්තකාලයේ සෑම දෙරටුවක් ම විවෘත විපය යුතු ය.

පුස්තකාලයෙහි සාමාජිකත්වය, පහසුවෙන් ම ලබා ගැනීමට හැකි, සරල ක්‍රමයක් වීම ඉතා අවශ්‍ය ය. විදුහල්පතිතුමාගේ සහතිකය හෝ ග්‍රාමසේවක මහතාගේ සහතිකය හෝ වැනි අවම අවශ්‍යතා සපුරාලන සෑම පුස්තකාලයට ඇතුළත් විය හැකි විය යුතු ය. අපේ ඉලක්කය විය යුත්තේ වැඩි දෙනෙකුට පුස්තකාලයේ දෙරටු විවෘත කිරීම ය.

අවශ්‍යතා ඉක්මණින් සපුරා ගත හැකි වීම :

කායාරී බහුල ලෝකයක ජීවත්වන අද පාදකයා තම අවශ්‍යතා ඉක්මණින් ඉටු කර ගැනීමට උත්සාහ දරයි. තමාට කියවීමට අවශ්‍ය සඟරාව, පොත පත හෝ ලිපිය විනාඩි දෙක තුනක් තුළදී සොයා ගැනීමට ඔහුට හැකියාව තිබිය යුතු ය. මෙහිදී පුස්තකාල කාර්ය මණ්ඩලයට උපකාර කළ හැකි ය. පොත් වර්ගීකරණය, පිළිබඳව සුවිපත්‍ර පිළිබඳව, පොතක් සොයා ගන්නා පහසුම අන්දම පිළිබඳව, රූපසටහන්, නිදර්ශන සහිතව සකස් කළ පුවරුවක් ඇත්නම් පාදකයාට එය අනුගමනය කළ හැකි ය. නව පාදකයින් පුස්තකාල භාවිතය පිළිබඳව දැනගත යුතු මූලික උපදෙස් අඩංගු පොත් පිංචක් කියවීමට දිය හැකි ය.

කාලීන මාතෘකා වලට අනුකූලව ලිපි ලේඛන පොත් පත් ප්‍රදර්ශනය කිරීම :

දැනට සිදුවෙමින් පවතින දේ පිළිබඳව තවතම, නිවැරදි, තොරතුරු දැන ගැනීමට පාදකයා කැමති ය. ඒ සිදුවීම වලට අදාල කරුණු, පනපොත ලිපි ලේඛන පහසුවෙන් ලබා ගත හැකි අන්දමට ඉදිරියෙන් ම තැබිය හැකි ය. උදා:- 'මිනිසා සඳ මත

පා තැබීම', වල්ගා තරුවක් පැයීම, සුයාරී ග්‍රහණය, වැනි සිදුවීම් වලදී ඒ හා අදාළ නව තොරතුරු දැනගැනීමට මහත් රුචියක් පාදකයා දක්වයි. ඒ කායාරී සඳහා පුස්තකාලයේ වෙනම කොටසක් වෙන් කර තබන්නට ද හැකි ය. එවිට මෑත කාලීන වැදගත් සිදුවීම් කවරේ ද යන්න ගැවැටීමක් ලබා ගැනීමට පාදකයාට හැකි ය.

නව ප්‍රකාශන ඉක්මණින් ළඟා කිරීම :

පොතක් පළ වූ වහාම එය පුස්තකාලයට ළඟා විය යුතු ය. 1985 මාර්තු මාසයේ පළවන පොතක් 1985 අප්‍රේල් මාසයේ පුස්තකාලයේ කියවීමට තිබිය යුතු ය. පාදකයා පුස්තකාලයට ඇදී එන්නේ එවිට ය. පළ වූ පොතක් පුස්තකාලයට කවද ඒවි දැයි නොදන්නේ නම්, මාස දහයක් දෙළහක් ප්‍රමාද වන්නේ නම් හොඳම පාදක පිරිස පුස්තකාලයෙන් මහහැරෙති.

තොරතුරු මධ්‍යස්ථානයක් බවට පත් කිරීම :

තමාට අවශ්‍ය කවර හෝ තොරතුරක් නිවැරදිව නොවරදවාම ලබා ගත හැකි මධ්‍යස්ථානයක් බවට පුස්තකාලය පත් විය යුතු ය. රජයේ ප්‍රකාශන ගැසට් පත්‍ර, හැන්සාඩ්, රැකියා ඇබර්තු එදිනෙදා දැනගත යුතු නීති රීති, ගමන් බලපත්‍ර ලබා ගැනීම, පොලිසි, රෝහල්, ගිනි නිවන හමුදා, සෞඛ්‍ය සේවා, ගොවි මහතුවන්ට අවශ්‍ය කෘෂිකාර්ම, කෘෂි උවදුරු, ඒවාට පිළියම් ආදිය පිළිබඳව යමකුට දැන ගැනීමට අවශ්‍ය නම් එම කරුණු පහසුවෙන් දැන ගත හැකි ලෙසට තොරතුරු එක් රැස් කළ මධ්‍යස්ථානයක්, සම්පත් ඒකකයක්, ලෙස පුස්තකාල හැඩ ගැසිය යුතු ය.

පොත් ලෝකය හඳුන්වා දීම :

අලුතින් තම පුස්තකාලයට ගෙන එන පොත් පත් දින කීපයක් ප්‍රදර්ශනය කළ යුතු ය. ඒවා අත ගා බැලීමට, පෙරළා බැලීමට, නහයට ළං කොට සුවඳ බැලීමට, අවශ්‍ය නම් හිට ගෙන ම හෝ පිටුවක් දෙකක් කියවා බැලීමට යමකුට ඉඩ තිබිය යුතු ය. පොතට ඇල්මක්, ආශාවක් ඇතිවනුයේ එවිට ය.

පොතක් හඳුන්වා දීම :

මාසයකට වරක් පමණ ඒ මාසයේ පුස්තකාලයට ගෙනා අලුත් ම හාදම පොතක් ගැන පිළිගත් දේශකයකු, රස විඳින්නකු හෝ ගත්කරු ම හෝ ගෙන්වා පොත ගැන සාකච්ඡාවක් සම්මන්ත්‍රණයක් තැබිය හැකි ය. පොත පත හඳුන්වා දෙමින් සංනිවේදන මාධ්‍යවලින් පළ කෙරෙන විවේචන, රස විඳීම රැස්කර තැබිය හැකි ය. ආරම්භය ඉතාම අධෛර්ය කරන සුලු විය හැකිය. එහෙත් ඉක්මන් ප්‍රගතියක් ඇතිකර ගත හැකිය. දිග ගමනක් යාමට වුවද අධියෙන් අධිය තැබීමට මුලදී සිදුවේ.

පාදක අවශ්‍යතා අනුව කටයුතු කිරීම :

පුස්තකාලයක ප්‍රමුඛතාවය ලැබෙනුයේ පාදකයාට ය. ඔහුගේ අවශ්‍යතා රූපි අරුචිකම් මෙන් ම අපහසුතා ද වටහා ගෙන ඊට අනුකූලව පුස්තකාලය හැඩ ගැසිය යුතු ය. පුස්ත-

ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ තුන්වැනි සම්මන්ත්‍රණය

ආසියා හා ශාන්තිකර කලාපයේ ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ තුන්වන සම්මන්ත්‍රණය 1985. 11. 18 වන දින සිට 1985. 11. 23 දක්වා කොළඹ, බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ පැවැත්වෙයි. මෙය මේ සම්මන්ත්‍රණ මාලාවේ තෙවන සම්මේලනය වේ. පළමු සම්මේලනය 1979 දී ඕස්ට්‍රේලියාවේ, කැන්බරා නුවරත් දෙවන සම්මේලනය 1982 දී ජපානයේ, ටෝකියෝ නුවරත් පවත්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය, යුනෙස්කෝ ආයතනයේ සහ අන්තර් ජාතික පුස්තකාල සංගම් සංවිධානයේ ආධාර ඇතිව මේ තෙවන සම්මන්ත්‍රණය කොළඹ සංවිධානය කරනු ලැබේ.

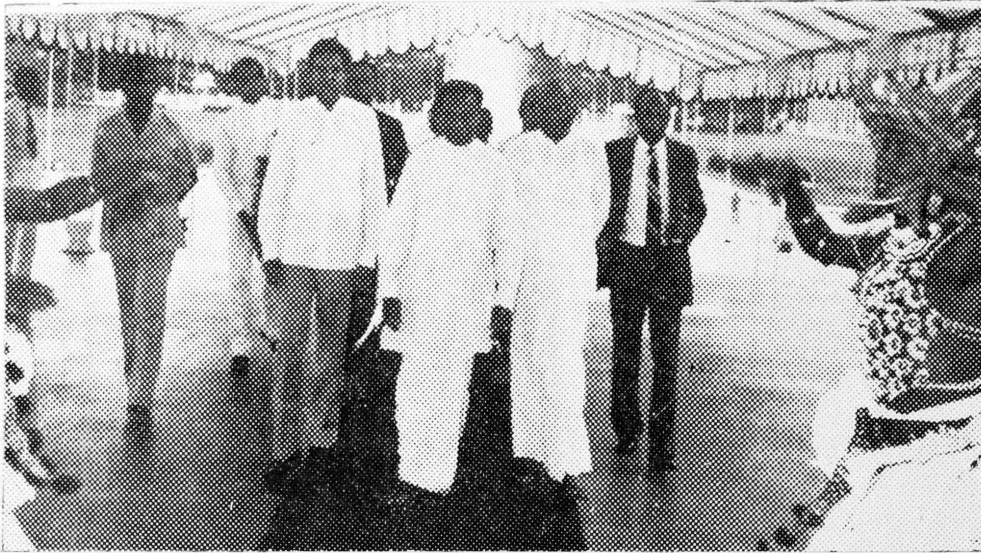
මේ සම්මේලනයේ විශේෂ ලක්ෂණය වනුයේ එය ආසියා හා ශාන්තිකර කලාපයේ පුස්තකාල සංවර්ධනය පිළිබඳ විශේෂයෙන් කැප වූ එකක් වීමයි. යුනෙස්කෝව වෙනත් අන්තර් ජාතික සංවිධානවලද සහාය ඇතිව, විශේෂයෙන්ම දෙවන ලෝක මහා සංග්‍රාමයට පසු ලෝකයේ පුස්තකාල සහ විද්‍යා විද්‍යා සංවර්ධනය සඳහා දැඩි පරිශ්‍රමයක් දරමින් සිටී. මේ පරිශ්‍රමයේ එක් ලක්ෂණයක් වනුයේ පොදුවේ මුළු ලොවෙහිමත්, විශේෂයෙන් ඒ ඒ කලාපවලත් පුස්තකාල සංවර්ධනය සඳහා ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ගයන් පිළිබඳව සාකච්ඡා කිරීමට විශේෂ සම්මන්ත්‍රණ සහ සම්මේලන පැවැත්වීමයි. මේවායේදී පුස්තකාල විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ ඒ ඒ අංශවල විශේෂයන් අදාල අංශවල සංවර්ධනය සඳහා ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ග පිළිබඳ පුළුල් ලෙස සාකච්ඡා කොට ගත යුතු ක්‍රියා මාර්ගයන් පිළිබඳ යෝජනාවන් ඒ ඒ රටවල ආණ්ඩුවලට සහ අන්තර් ජාතික සංවිධානවලට ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ. මේ අන්දමට මෙබඳු අන්තර් ජාතික විශේෂඥ සම්මේලන විශේෂයෙන්ම යුරෝපය සහ ඇමරිකාවේත් පොදුවේ මුළු ලෝකයේත් පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධනය සඳහා විශාල මෙහෙයක් කළ බව සඳහන් කළ යුතුය. ඒ ඒ රාජ්‍යවල පාලකයන්ට සහ සැලසුම් සකස් කරන්නන්ට පුස්තකාල සංවර්ධනයේ අගය පැහැදිලි කිරීමෙන් මෙන්ම, ඒ සඳහා ගත යුතු නිශ්චිත ක්‍රියා මාර්ගයන් පිළිබඳ උපදෙස් දී මෙන් ද මේ සම්මේලන විශිෂ්ට සේවාවක් ඉටු කර ඇත.

ආසියා කලාපයේ මෙබඳු පුස්තකාල විශේෂඥ සම්මේලන ආරම්භ වූයේ තරමක් පමා වී බව පෙනේ. 1955 දී දිල්ලියේ පැවති පුස්තකාල විශේෂඥවරුන්ගේ සම්මේලනය ප්‍රථම ප්‍රාදේශීය ආසියානු පුස්තකාල සම්මේලනය ලෙස සැලකිය හැක. ඊට පසු 1967 දී කොළඹදී පැවැත්වූ ජාතික පුස්තකාල විශේෂඥවරුන්ගේ සම්මේලනය, 1974 පිලිපීනයේ මැනිලා නුවරදී පැවැත්වූ පුස්තකාල විශේෂඥවරුන්ගේ රැස්වීම, මුල් කාලයේ ආසියා කලාපයේ පැවති මේ ගණයේ ප්‍රධාන සම්මේලන වේ. මුල් අවදියේ පැවැත්වූ මේ සම්මේලන සහ ඒවා අනුසාරයෙන් ගන්නා ලද පියවර මගින් ආසියා කලාපයේ පුස්තකාල සංවර්ධනය සඳහා ස්ථිර අධිකාරයක් වැටිණි. තම තමන්ගේ රටවල පුස්තකාල

උපාලි අමරසිරි
නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ,
ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

ක්ෂේත්‍රයේ ඇති දුර්වලතා වටහා ගැනීමටත් ලෝකයේ දියුණු රටවල අත්දැකීම්වලින් ප්‍රයෝජන ගැනීමටත්, අදාල ක්ෂේත්‍රයේ විශේෂඥයන් වෙතින් උපදෙස් ලබා ගැනීමටත් මේවායේදී ආසියාතික පුස්තකාලයාධිපතිවරුන්ට හැකි විය. මේවායේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 1970 දශකයේ අග භාගය වන විට ආසියා කලාපයේ පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ පැහැදිලි සංවර්ධනයක් දක්නට ලැබුණි. ඉන්දියාව, පකිස්තානය, ජපානය, ඕස්ට්‍රේලියාව, වැනි රටවල් මේ සංවර්ධනයේ මූලිකත්වය ගත් අතර, ලංකාව, ඉන්දුනීසියාව, තායිලන්තය, චීනය, කොරියාව වැනි රටවල්ද තම තමන්ගේ රටවල පුස්තකාල සංවර්ධනය අතින් ඉහළ මට්ටමකට පැමිණෙමින් පැවතිණි. බොහෝ ආසියානු රටවල් ජාතික පුස්තකාල පිහිටුවා පුස්තකාල සංවර්ධනය පිළිබඳ පැහැදිලි සැලැස්මක් ඇතිව කටයුතු කරමින් සිටි අතර අනෙකුත් රටවලද මේ සඳහා අවශ්‍ය මූලික සැලසුම් සම්පාදනය කර තිබුණි.

1979 ඕස්ට්‍රේලියානු ජාතික පුස්තකාලයේ ප්‍රධානත්වයෙන් අන්තර් ජාතික පුස්තකාල සංගම් සංවිධානයේ සහ යුනෙස්කෝ ආයතනයේ අනුග්‍රහයෙන් ආසියා හා ශාන්තිකර කලාපයේ ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සම්මේලනය ඇරඹුණේ මෙබඳු පසුබිමක් මත ය. අන්තර් ජාතික පුස්තකාල සංගම් සංවිධානයට සම්බන්ධව ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ සම්මේලනයක් කාලයක පටන්ම පැවැත්වුණු අතර යුරෝපයේත්, ඇමරිකාවේත් ඒවායේ අනු සංගම් බිහිවී තිබිණි. මේ තත්ත්වය යටතේ ප්‍රාදේශීය හා කලාපීය වශයෙන් තමනුත් වෙනම සංවිධානයක් වශයෙන් කටයුතු කිරීම වැඩි දායක බව මේ වන විට ආසියාතික පුස්තකාලයාධිපතින්ට ද වැටහී තිබිණි. මේ සඳහා බලපෑ තවත් හේතුවක් වූයේ අනෙකුත් ආර්ථික හා සමාජ සංවර්ධන කටයුතු මෙන්ම පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ සංවර්ධන කටයුතු සඳහා ද ඒ ඒ ප්‍රදේශයට විශේෂ වූ උනන්දුවක් තිබිය යුතු වීමයි. ආසියා කලාපයේ ආර්ථික සාමාජික හා සංස්කෘතික පසුබිම යුරෝපයේ හෝ ලෝකයේ වෙනත් කලාපයකට වඩා වෙනස් වන නිසා එම කලාපයේ පුස්තකාල සංවර්ධන කටයුතු ද මේ පසුබිම මත සිදුවිය යුතු වීම අත්‍යවශ්‍ය කරුණක් විය. මේ නිසා ආසියා ප්‍රදේශයේ බොහෝ දුරට සමාන තත්ත්වයන් සහිත රටවල පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ විශේෂඥයන් සහ නායකයන් තම තමන්ගේ ගැටලු පිළිබඳ මෙලෙස මූණ ගැසී සාකච්ඡා කිරීම ද අතිශයින් වැදගත් කරුණක් විය.



ආසියා හා ශාන්තිකර
කලාපයේ ජාතික පුස්තකාල
අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ

තුන්වැනි සම්මන්ත්‍රණය

1985-11-18

1985-11-23

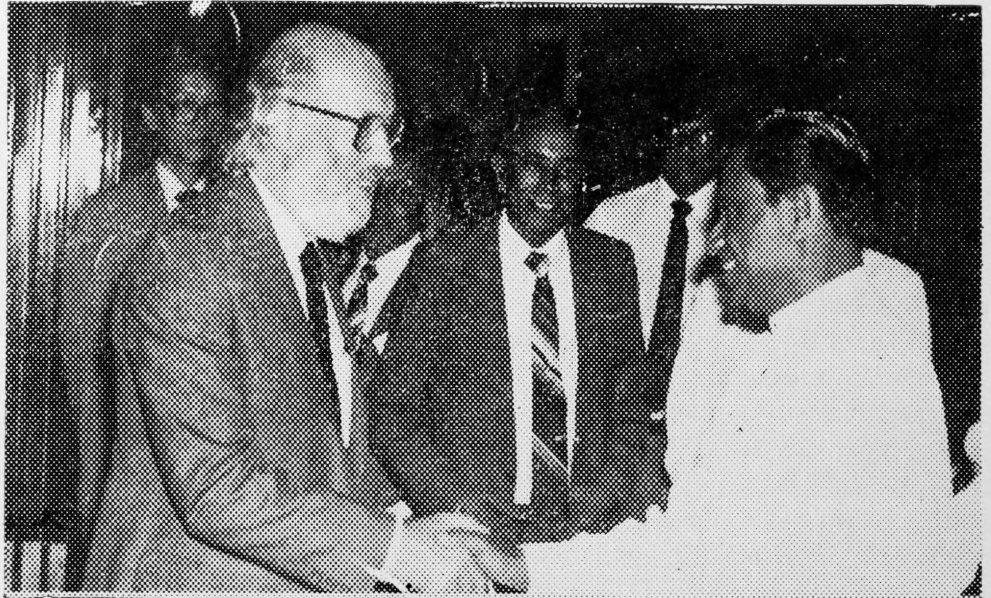
කොළඹ බණ්ඩාරනායක
අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර
සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව



සම්මන්ත්‍රණය විවෘත කිරීමට පැමිණි අග්‍රාමාත්‍ය ආර්. ප්‍රේමදාස, අධ්‍යාපන, රාජකාරි හා යෞවන කටයුතු පිළිබඳ දෙමළ රනිල් වික්‍රමසිංහ, අධ්‍යාපන සේවා අමාත්‍ය ලයනල් ජයතිලක, ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ සභාපති එස්. අනුකෝරාල යන මහත් වරුන් සංස්කෘතික පෙරහරකින් සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව වෙත කැඳවා ගෙන යෑම.

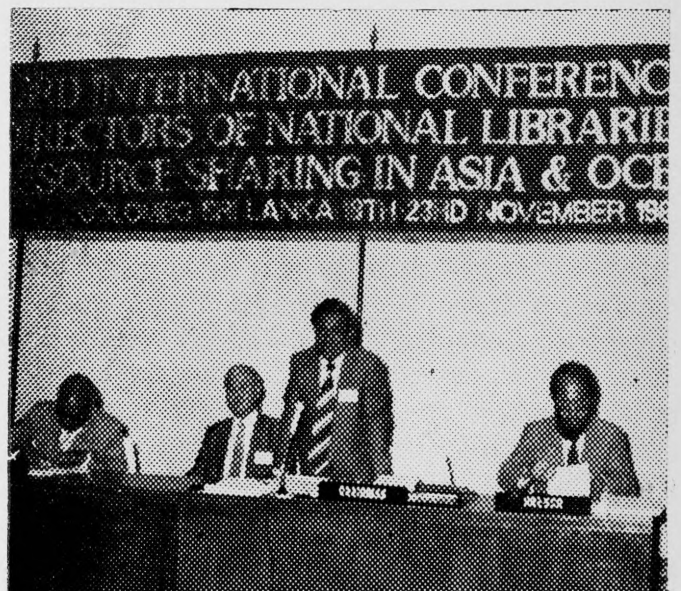


ශ්‍රී ලංකා අග්‍රාමාත්‍ය තුමාට, සෝවියට් දේශයේ ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරයා හමු වූ මොහොත. පුස්තකාල මණ්ඩලයේ සභාපති එස්. අනුකෝරාල, අධ්‍යක්ෂ ලේකම් එන්. අමරසිංහ, නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ උපාලි අමරසිරි යන මහත්වරුද මෙහි වෙති.



ශ්‍රී ලංකා
අග්‍රාමාත්‍යතුමා
සම්මන්ත්‍රණය
විවෘත කරමින්
කතා කරයි

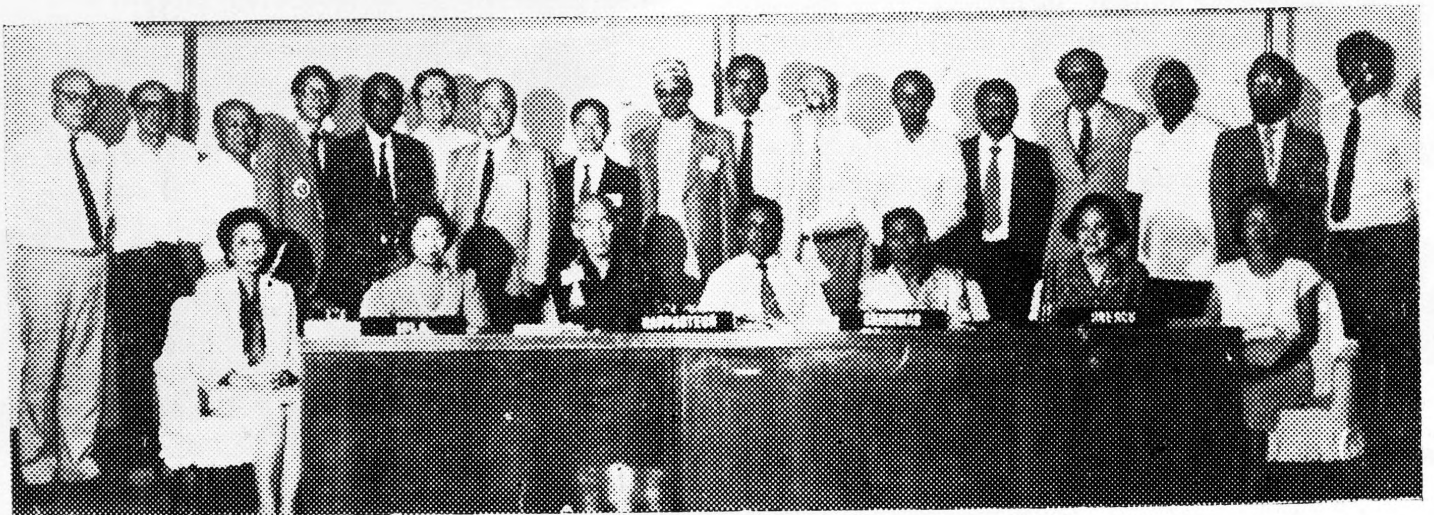
ශ්‍රී ලංකා ජාතික
පුස්තකාලයේ
අධ්‍යක්ෂ එන්.
අමරසිංහ
මහතා පළමු
සැසි වාරය
මෙහෙයවයි



විදේශීය නියෝජිත පිරිස මහ නුවරට ගිය අවස්ථාවේ දළදා මාලිගාවේදී දියවඩන නිලමේ තොරණන් විජේරත්න මහතා විදේශීය අමුත්තන් පිළිගනී.



◀ විවෘත කිරීමේ උත්සවයට සහභාගි වූ ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන් හා නියෝජිතයෝ.



සම්මන්ත්‍රණයට සහභාගි වූ ආසියානු හා සාගර කලාපීය ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරු.

ඕස්ට්‍රේලියාවේ කැන්බරා නුවර පැවති ප්‍රථම රැස්වීමේදී මෙබඳු සම්මන්ත්‍රණ සඳහා අවශ්‍ය මූලික වැඩ කටයුතු පිළිබඳ සාකච්ඡා කරන ලදී. එවකට ඕස්ට්‍රේලියානු ජාතික පුස්තකාලයේ අධ්‍යක්ෂවරයා ලෙස කටයුතු කළ අන්තර් ජාතික කීර්තියට පත් පුස්තකාල විශේෂඥයකු වූ ආචාර්ය ජෝර්ජ් වාන්ඩ්ලර් මහතා මෙම සම්මේලනය ඇති කිරීමේදී පුරෝගාමීව ක්‍රියා කළ අතර එයට අනෙකුත් ආසියාතික ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ යුනෙස්කෝ සහ ඉෆ්ප්‍රා ආයතනවල නොමසුරු සහායලැබිණ. සෑම තුන් වසරකට වරක් ම මේ සම්මේලනය පැවැත්විය යුතු බව එහිදී තීරණය වූ අතර ශාන්තිකර කලාපයේ රටවල් ද එයට සම්බන්ධ කර ගත යුතු බවට තීරණය විය. මෙහි දෙවන සම්මේලනය 1982 ජපානයේ ටෝකියෝ නගරයේදී පවත්වන ලදී. ජපානයේ ජාතික පුස්තකාලය වන ඩයටි පුස්තකාලය මේ සම්මේලනය සංවිධානය කිරීමේ දී මූලිකත්වය ගෙන කටයුතු කළේ ය. අපේක්ෂා කළ අන්දමට මේ දෙවන සම්මේලනය සඳහා පළමු සම්මේලනයට වඩා පුළුල් නියෝජනයක් දක්නට ලැබිණ. සාමාන්‍යයෙන් බටහිරින් ඊජිප්තුවේ සිට නැගෙනහිරින් පැසිපික්හි සැමෝවා දිවයින දක්වා ප්‍රදේශයේ සියලුම රාජ්‍ය මේ සම්මේලනයට අයත් වේ. එසේ වුවත් ඇතැම් රටවල ජාතික පුස්තකාල නොමැති වීමත්, පුස්තකාල සංවර්ධනය දුබල තත්වයක තිබීමත් යන හේතු නිසා ඒවායේ නියෝජනයක් ටෝකියෝහිදී ද දක්නට නොලැබිණ. එසේ වුවද මේ කලාපයේ ප්‍රධාන රටවල් සියල්ලම පාහේ මේ සඳහා සහභාගි වීණි. ටෝකියෝ සම්මේලනයේදී ආසියා හා ශාන්තිකර කලාපයේ පුස්තකාල සංවර්ධන කටයුතු සහ ඒවායේදී ඇතිවන ගැටලු පිළිබඳව පුළුල්ව සාකච්ඡා කරන ලදී. ආසියා කලාපයේ ජාතික පුස්තකාලවල වගකීම් සහ කාර්ය භාරය, ජාතික ග්‍රන්ථනාමාවලි, නීත්‍යානුකූල තැන්පතු ක්‍රමය, පොත් ප්‍රකාශනය හා බෙද හැරීම, පුස්තකාල සම්පත් සංරක්ෂණය, පුස්තකාල සම්පත් හුවමාරු කර ගැනීම සහ බෙද ගැනීම, පුස්තකාල අධ්‍යාපනය වැනි කරුණු පිළිබඳව මෙහිදී සාකච්ඡා කරන ලදී. මේ සම්මේලනයේ ප්‍රධාන තේමාව වූයේ මේ කලාපයේ සම්පත් බෙද හද ගැනීමයි. මේ සම්මේලනයේදී ගන්නා ලද එක් තීරණයක් වූයේ තෙවන සම්මේලනය 1985 දී ශ්‍රී ලංකාවේ පැවැත්වීම වේ.

1985 මේ සම්මේලනය කොළඹ දී පැවැත්වීමට ගන්නා ලද තීරණය කරුණු කීපයක් නිසා වැදගත් වේ. මෙය මේ සම්මේලනය දකුණු ආසියාවේ රටක පවත්වන පළමු අවස්ථාව වීම ප්‍රධාන වැදගත් කරුණ වේ. මේ කලාපයේ ඒ ඒ ප්‍රදේශවල පුස්තකාල සංවර්ධනය දෙස බැලීමේදී දකුණු ආසියා කලාපයේ පුස්තකාල සංවර්ධනයේ තරමක පසු බැසීමක් දක්නට ඇත. ඉන්දියාවේ හැරුණ විට මෙම ප්‍රදේශයේ අනෙකුත් රටවල පුස්තකාල සංවර්ධනය සීමිත අන්දමට සිදුවීම පැහැදිලි ව පෙනෙන අතර ඇතැම් විට මෙම සම්මේලනය සඳහා ලංකාව තෝරා ගැනීමට මෙය හේතුවක් වූ බව සැලකිය හැක.

ශ්‍රී ලංකාව තම පුස්තකාල සංවර්ධනයේ සන්ධි ස්ථානයට පැමිණ සිටීම මෙම සම්මේලනය ලංකාවේ පැවැත්වීමේ දී වැදගත් වන විශේෂ හේතුවකි. 20 වන සියවසේ මැද භාගයේ ආරම්භ වූ ලංකාවේ පුස්තකාල සංවර්ධන කටයුතුවල ඉදිරි ගමනට 1967 කොළඹ දී පැවති ජාතික පුස්තකාල විශේෂඥයන්ගේ සම්මේලනය විශාල පිටුවහලක් විය. එම සම්මේලනයේ සහ ඒ මගින් ඉදිරිපත් කළ යෝජනාවන්ගේ ශක්තියෙන් පසුගිය

දශක දෙකකට ආසන්න කාලය තුළ දේශීය පුස්තකාල ව්‍යාපාරය සැලකිය යුතු අන්දමින් පෙරට ආවේ ය. ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය පිහිටුවීම, 1967 සම්මන්ත්‍රණයේ සාජු ප්‍රතිඵලයක් වන අතර එමගින් ජාතික පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ වර්ධනයට ඉතා විශාල කාර්ය කොටසක් ඉටු කරන ලදී. 1967 සම්මේලනයේ තවත් විශිෂ්ට යෝජනාවක් වූ ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය පිහිටුවීමේ කටයුතු දැන් බොහෝ දුරට නිම වී ඇත. විශේෂයෙන්ම මහජන පුස්තකාල සේවය, විශේෂ පුස්තකාල සේවය, විශ්ව විද්‍යාල පුස්තකාල සේවාව වැනි අංශවල පසුගිය දශකයේ විශේෂ ප්‍රගතියක් දක්නට ලැබුණි. එසේම අන්තර් ජාතික වශයෙන් මැතකදී මේ ක්ෂේත්‍රය ලද විශිෂ්ට දියුණුවේ බල පැමිණීම දේශීය වශයෙන් ද දක්නට ලැබේ.

මෙබඳු දේශීය පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ සන්ධි ස්ථානයකදී මෙම අන්තර් ජාතික සමුළුව ලංකාවේ පැවැත්වීම එහි ඉදිරි ගමනට රුකුලක් වන බව නොඅනුමාන ය. විශේෂයෙන්ම ලංකාව වැනි දියුණු වෙමින් පවතින රටක පුස්තකාල හා විද්‍යාත්මක විද්‍යා ක්ෂේත්‍රයේ ගැටලු ලෙස සැලකෙන මාතෘකා ගණනාවක්ම සම්මේලනයේදී විශේෂ විමර්ශනයට ලක් කෙරේ. මේවා අතර ජාතික පුස්තකාලයක වගකීම හා කාර්ය භාරය, ජාතික ග්‍රන්ථ විද්‍යාත්මක සේවා, පුස්තකාල ව්‍යවස්ථා සම්පාදනය, පුස්තකාල සහ විද්‍යාත්මක සේවා සඳහා පරිගණක යන්ත්‍ර භාවිතය, පුස්තකාල අධ්‍යාපන කටයුතු, පුස්තකාල ද්‍රව්‍ය සංරක්ෂණය, අන්තර් ජාතික සහයෝගතාව, සම්පත් හුවමාරුව, වැනි වැදගත් විෂයයන් රාශියක් මෙම සම්මේලනයේදී සාකච්ඡා වීමට නියමිතව ඇත.

මෙම සම්මේලනයට ඕස්ට්‍රේලියාව, බංග්ලා දේශය, භූටානය, චීනය, හොංකොං, ඉන්දියාව, ඉන්දුනීසියාව, ජපානය, කොරියාව, මලයාසියාව, නවසීලන්තය, පාකිස්ථානය, පැපුවා නිව්ගිනි, පිලිපීනය, සිංගප්පූරුව, තායිලන්තය, තෝපාලය, වියට්නාමය, ශ්‍රී ලංකාව යන රටවල් ඇතුළත් තවත් කලාපීය රටවල් ගණනාවක ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරු සහභාගි වෙති. මීට අමතරව ඇමරිකා එක්සත් ජනපදය, එක්සත් රාජධානිය, සෝවියට් දේශය, යුනෙස්කෝව, අන්තර් ජාතික පුස්තකාල සංගම් සංවිධානය සහ ආසියා සංවර්ධන බැංකුව පුස්තකාල විශේෂඥයන්, නිරීක්ෂකයන් වශයෙන් සම්මේලනයට සහභාගි කරවයි. මේ සහභාගිත්වය දෙස බලන විට මැතකදී ආසියාවේ පවත්වනු ලබන ඉහළම පුස්තකාල විද්‍යා විශේෂඥ සමුළුව වශයෙන් මෙය සැලකිය හැක.

මේ අනුව ආසියා හා ශාන්තිකර කලාපීය ජාතික පුස්තකාල අධ්‍යක්ෂවරුන්ගේ තෙවන සම්මන්ත්‍රණය සඳහා ලංකාව තෝරා ගැනීම එක් අතකට ලංකාව ලැබූ විශේෂ ගෞරවයක් වනවා මෙන්ම අනෙක් අතට එය ලංකාවේ පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයේ අභි-වෘද්ධිය සඳහා පහළ වූ ස්වර්ණමය අවස්ථාවක් ලෙස සැලකිය හැක. සිව්වන සමුළුව පවත්වන තෙක් වූ ඉදිරි තෙවසර තුළ ලංකාව මෙම කලාපයේ ජාතික පුස්තකාල සම්මේලනයේ නායකත්වය උසුරනු ඇත. මේ මගින් මුළු ආසියා හා ශාන්තිකර කලාපයේත්, පොදුවේ මුළු ලෝකයේත්, විශේෂයෙන්ම පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයට කැප වූ අන්තර් ජාතික සංවිධානවලත් විශේෂ අවධානය මේ කාලය තුළ ලංකාවට හිමිවේ. මෙම විශේෂ අවස්ථාව දේශීය පුස්තකාල ක්ෂේත්‍රයට අවශ්‍ය ශක්තිමත් හා ස්ථාවර අධිකාරීන් ඇති කර ගැනීමට පහළ වූ මහඟු අවස්ථාවක් ලෙස සැලකිය හැක.

Co-operation of Health Sciences Libraries in Sri Lanka

By Lionel R. Amarakoon,
Librarian National Institute of Health Sciences, Kalutara.

Timely access to health sciences literature and information can be a crucial element in eradicating diseases, changing attitudes to public health problems and saving lives etc. Health sciences literature is growing at a tremendous rate and library clientele such as policy makers, administrators, planners, people's representatives; Programme managers, trainers and researchers; Health care workers and medical care workers, find it difficult to keep pace with all that is being produced in this field. They have access to such a large amount of literature which contains potentially useful information (published and unpublished) that they cannot go through it all by themselves and need assistance in gathering the material and in being presented in a concise form with only that information which is most pertinent to their requirements.

In a developing world, the vital role of health information as a basic tool for planning and management to achieve the universally accepted goal of "Health For All (HFA) by 2000 A. D." is undisputably paramount. It is for the use of readers that the libraries exist. Reader is the pivot around which the whole library information wheel revolves. Libraries collect relevant material and make it available to the clientele.

The health sciences literature happens to be scattered and disorganized in many developing countries including Sri Lanka. Thus there is a lack of health literature so that there is a physical absence of the literature required, with or without satisfactory organizational set-up.

The libraries in the Third World, primarily do not have adequate funds to acquire such publications. Apart from that knowledge about the existence of the required health literature is lacking due to the literature is being scattered in different libraries. Lack of materials may also stem from failure to identify items needed by users. This refers to the availability of required health sciences literature in a country which is housed in various libraries, without co-ordination mechanism for locating the materials in such libraries.

On the other hand a large amount of health sciences literature produced in Third World is not readily available to those who need it. The provision of health literature and information should not only be for research workers, who would need it in their quest for furthering knowledge, but also to health professionals at all levels for the provision of better health care, because health care can only be as good as the information on which it is based. If the information available is too little and out of date then the care provided will also be inadequate and outmoded.

At the 31st session of WHO Regional Committee for South-East Asia, held in Ulan Bator, Mongolia in 1978 had indicated to develop a network of libraries and information centres in the field of health sciences for the whole region.

As a sequel to this decision a consultative meeting was convened in August 1979 at which the establishment of a regional network of library and information centers was considered. Absolute lack of information and lack of services to channel available information to potential users were identified as main problems affecting mobilization and flow of information generated finds its way into information retrieval devices was also highlighted. To remedy this situation a regional network which would serve as a coordinating mechanism was set up with the participation of member countries such as Bangladesh, Nepal, Sri Lanka and Thailand. The purpose of this network has been defined as ;

"to ensure easy access to relevant information for all health personnel and other potential users"

and its objective as :

"to make better use of existing resources in the country... other countries in the Region ... (and) in other Regions"

The Deputy Director of Health (Laboratory Service) of the Ministry of Health convened a preliminary meeting of heads of institutions and organisations of health on 19th Dec. 1979. At this meeting members agreed that the network arrangement and resource sharing would result in maximum utilization of available resources. Subsequently a network was established in 1980 with the participation of 12 libraries.

An information network such as Health Literature, Library and Information Sciences (HeLLIS) Sri Lanka is a system of information agencies such as libraries, information centres etc., which are interlinked by a communication media for the purpose of implementing a common programme. Therefore in the HeLLIS (Sri Lanka) network the following important features can be seen.

- (i) A set of information agencies (which are called nodal points in the network.
- (ii) Communication media which links the nodal points in the network.

and

- (iii) A common Programme.

All the health sciences and related libraries in Sri Lanka which are located in different organizations engaged in education, training, research and administration pertaining to health were identified as the nodal points.

The Library and Documentation Services (LDS) of the National Institute of Health Sciences (NTHS) Kalutara which is one of the nodal point of the HeLLIS (Sri Lanka) carried out a survey in Oct. 1981 and brought out a "Directory of Health Sciences Libraries in Sri Lanka" with a view to identifying and describing resource bases pertaining to health sciences libraries and information centres in Sri Lanka. It served as a pre-requisite to mobilizing national resources pertaining to health sciences literature.

The performance of the HeLLIS Sri Lanka Network largely depends on the strength of the nodal points, effectiveness of the communication media and usefulness of the common programme.

Communication is essential to transfer and exchange information and photocopies and other documents within the network. Better communication have been achieved by the network by:-

- (a) Establishing a Focal Point.
- (b) Organizing communication media such as meetings and news bulletins etc.

It is convenient to establish a central agency to co-ordinate the activities of the network. Among the participating libraries the Colombo Medical Faculty library has the stronger resources. Hence it was selected as the focal point. Therefore this Library functions as the secretariat of the network. This focal point as to control and monitor the network operations. It should prepare procedures, codes, standards and guidelines and see that the nodal points work to achieve the common goals.

The focal point and the Co-ordinator has organized communication media to maintain and improve communication for the achievement of the objectives of the network. Regular meetings of the representatives of the participating libraries are being held to help the network to review its activities, to evaluate the individual and common performance and to adjust and modify the plans. It was decided at a recent meeting, in future, statistics of network activities were to be submitted by nodal points on a specified form sent by the focal point.

Meetings held at the ministry of Health are more effective than a reporting system, as it creates a forum to discuss common programmes and exchange ideas. Activities of the network could be made known to the nodal points by the focal point through a news letter/news Bulletin.

Since, 1982 NIHS - LDS started bringing out of as Bi - monthly News Bulletin and as so far published 10 issues. NIHS - LDS has tried to include in this news bulletin the news of the nodal points and the coordinating agency and other information useful to the network libraries. In the absence of a regular news bulletin as a communication medium for the HeLLIS Network in Sri Lanka in the early stages of its development it served as a communication medium for the network. In this respect certain networks throughout the world adopt a rotating editor method which requires each participating library to take the responsibility of publishing the news bulletin in turn. Since 1984 NIHS - LDS has been assigned to compile and publish the "HeLLIS : Quarterly News Bulletin of the HeLLIS (S.L.) Network". NIHS-LDS has published 3 issues of the publication.

HeLLIS Sri Lanka Network is created to carry out a certain common programme. Its main objective

as stated in the paper earlier is to ensure optimum utilization of existing resources in Sri Lanka in the field of health sciences literature/information.

This is done by exchange of resources or by the developing common resources. By networking, resources of all participating libraries become accessible to all participating libraries. A network could be created and operated by voluntary or mandatory participation. The nodal points may be required to enter into an agreement for the implementation is also effective in network operations.

Through co-operation/resource sharing every health sciences library however small and located in a remote area will have behind it the resources of every other library, increasing immensely the value of the total national book collection. Co-operation begins as an approach to an ideal that of being able to provide any book for any reader any where. Let us in Sri Lanka make it an immediate goal to make available any book in Sri Lanka for any resident of Sri Lanka at any service point in the island. This immediate goal is an accessible one, in Sri Lanka through a system of co-operation in library services, which has been already set up.

The following network operations were adopted by the HeLLIS Sri Lanka to overcome the problems which faced by the health sciences librarians and all levels of health professionals who need health literature/information.

HeLLIS Sri Lanka Network Operations

- (a) **Acquisition:** Nodal points are required to acquire documents on a rationalized scheme. The material acquired become resource of the network.
- (b) **Inter-library loans :** Even before the establishment of Hellis Sri Lanka health sciences librarians in Sri Lanka had an informal scheme of inter-library loans. Now under the network formal inter-library loan relations have been established.
- (c) **Supply of photocopies of Journal Articles etc** Arrangements have been made for providing photocopies to network library clientele. Out of the 17 nodal points 14 had photocopyers.

- (d) **News Bulletins/Acquisitions Lists etc. :** Each library in the Network is sharing information with others about its recent acquisitions by issuing newsletters, lists etc.

- (e) **Indexing of locally produced literature :**

There are no indexes of current medical literature in the island. However, as revealed by a study SLSTIC of NARESA publishes a quarterly index of scientific and technical literature produced in the country.

This publication includes health sciences literature. One of the nodal points of the network, the NIHS-LDS has started bringing out from Dec. 1984 a Quarterly News Bulletin entitled " NISH-LDS HSR News intended to disseminate information related to health services research (HSR) projects in Sri Lanka.

However another nodal point, the PGIM Library is responsible for indexing the medical literature produced in Sri Lanka. This library sends inputs to the Regional Index Medicus. Since a large proportion of locally produced health literature is not readily accessible to those who may require it, PGIM library should prepare a "Current Awareness Bulletin" and circulate among the Health Sciences Libraries in Sri Lanka.

- (f) **Union List of Current Periodical Titles of HeLLIS Sri Lanka Network.**

The focal point has maintained a list of periodicals currently being subscribed to by nodal points in a card file. Though this network was setup in 1979 until Dec. 1984 no one has compiled a Union List in this field and distributed to other nodal points in Sri Lanka.

NIHS-LDS which is a nodal point of the network prepared an UNION LIST OF CURRENT PERIODICAL TITLES IN HELLIS (Sri Lanka) NETWORK LIBRARIES and distributed copies of same to other nodal points. This Union List fulfils a long felt need of the HeLLIS.

- (g) **Directory of Health Sciences Libraries in Sri Lanka.**

A Directory of Health Sciences Libraries have been compiled and published by the NIHS-LDS in 1982. This directory has been revised and enlarged by the NIHS-LDS in Dec. 1984. It is suggested that this publication should be updated periodically. It served as a pre-requisite to mobilizing national resources.

(h) **Sharing Responsibility**

In Sri Lanka this has been taken place to a certain extent. Obvious example is that Most of the Network Publications has been prepared by the NIHS-LDS Such as :-

- (1) DIRECTORY OF HEALTH SCIENCES LIBRARIES
- (2) UNION LIST
- (3) HELLIS: Quarterly News Bulletin of the Network

- (4) NIHS-LDS HSR NEWS BULLETIN
- (5) Health Sciences Libraries in Sri Lanka : A research Study.

(i) **MEDLINE Search Service** : MEDLARS searches are provided free of charge for the clientele of the network. Any library requiring a search should submit their search request forms through the focal points.

(j) **Training and continuing education for librarians**

One day workshops on the following topics were conducted by the Network for the participating librarians :

- (a) Course on Index Medicus/Medlars/Medline
- (b) Network/Networking

A Five day Seminar also have been organized for the HSR personnel as well as librarians

COLLECTION OF BOOKS FOR THE SRI LANKA NATIONAL LIBRARY

Sri Lanka National Library Services Board (SLNLSB) has started collecting materials for deposit in the National Library of Sri Lanka which is to be opened shortly.

The Board would be grateful for any gifts, donation of books, periodicals and other documents relevant to Sri Lanka for deposit in the National Library.

Books weeded out from libraries may also be transported to the National Library for deposit in its repositories which will be made available for reference in the event of such a need arising.

Librarians please contact the Director or if you have unwanted publications.

P. O Box 1764,
Independence Avenue,
Colombo 7.
Telephone: 598847
95200 - 2

CHAIRMAN

Sri Lanka National Library Services
Board.

3rd International Conference of Directors of National Libraries in Asia and Oceania

This conference is the 3rd of Series, originally initiated by the National Library of Australia in 1979, and continued by the Japanese Diet Library who convened the 2nd conference in 1982. The theme of the conference is "Resource Sharing of National Libraries in Asia and Oceania". The aims and objectives of the conference are to discuss potential technological and other facets of regional library co-operation for a viable Library and information service in the member countries. The conference will recommend to UNESCO and the Government of the member countries, ways and means of improving Library Services at National and Information level.

The conference is sponsored by UNSECO and co-sponsored by Asia Foundation. The meeting is convened by the Sri Lanka National Library Services Board. All the participants will be Directors of National Libraries in their respective countries in the Asia and Oceania regions. There are delegates from Australia, Bangladesh, China, Hongkong, Indonesia, Japan, Korea, Malaysia, New Zealand, Pakistan, Papua New Guinea, Philippines, Singapore, Thailand, Maldives, Nepal, Vietnam, Bhutan, Sri Lanka and observers from U. K., U. A. S., U. S. S. R., Asian Development Bank, UNESCO and International Federation of Library Associations. Top level local Librarians also will participate as observers.

The conference venue will be the Bandaranaike Memorial International Conference Hall. The opening ceremony is on the 28th of November at 9.30 a.m. Mr. R. Premadasa Hon. Prime Minister of Sri Lanka will declare the conference open.

The delegates will be accommodated at the Hotel Lanka Oberoi.

The Sri Lankan delegation will be led by Mr. N. Amarasinghe and will also include many leading Librarians, representing Universities, Special Libraries, and Public Libraries.

There are many social and cultural functions organised for the delegates during the period of the conference.

Among the main topics that will be discussed are, "National Libraries in general", "National Libraries", Structure, Role and Functions (Domestic) "National Bibliography", "National Libraries", Role and Functions - (International) and professional Manpower Development.

Sub topics to be taken up include Library Legislation, Conservation. Use of computer Technology, International Lending, Copyright and publishing Library Education and Training and Exchange of Personnel.

A dinner hosted by the Hon. Minister of Education in Honour of the delegates on 18th November 1985.

A cultural show sponsored by the Ceylon Tourist Board to be held on the 21st November at the Hotel Oberoi.

The Asia Foundation, and the Publishers Association of Sri Lanka too, will be hosted at receptions.

A tour to Kandy and a city tour has been organised for the delegates.

There are two book exhibitions organized by K. G. Saur & Co. of West Germany and the Publishers Association of Sri Lanka, which will be held throughout the conference at the BMICH.



D. C. R. A. Goonetilleke, **First Steps to Literary Criticism** (Colombo: Lake House Investments Ltd.) Rs. 10/—

D. C. R. A. Goonetilleke, **A Study of Fiction** (Colombo: Lake House Investments Ltd.) Rs. 12.50.

D. C. R. A. Goonetilleke, **A Study of Poetry** (Colombo: Lake House Investments Ltd.) Rs. 15/—.

Compact, yet comprehensive and above all, easily comprehensible, due to a deliberate simplicity of style and vocabulary and consequently admirably suited to the requirements even of those who have not attained a high level of competence in English, D. C. R. A. Goonetilleke's three books **First Steps to Literary Criticism**, **A Study of Fiction** and **A Study of Poetry** cater to a wide spectrum of needs. Though originally designed by the author to help "students of English working for the G. C. E (A. L.) Examination and the Guru Vidyalyaya Examination (both 'Ordinary and 'Advanced' Level) and undergraduates, especially in the first year at the University", they are likely to prove of value to readers with a far wider range of interests.'

While this lucid presentation of the fundamental principles and techniques of literary criticism is of practical use for the student of literature whether in English, Sinhala or Tamil throughout his years at the University, and for teachers of literature, it could prove immensely useful to readers in other fields - principally journalists, not only as guides to literary taste for those engaged in reviewing fiction and verse but as a practical aid to the effective use of language; in this sphere it will also provide practical guidance for script-writers for radio and television as well as the many others who aspire to become creative writers. It would also prove profitable reading for copy-writers in the steadily expanding advertising trade.

The fact that the books are quick an easy reading and likely to appeal to the youthful in no way limits their usefulness for the more sophisticated reader, since simplicity of expression has not lead to any simplification of content. Densely packed with information and vigorous comment they quicken the habitaul readers

interest in familiar stories and poems while they serve the older school-goer as a helpful and reassuring guide into new territory.

FIRST STEPS TO LITERARY CRITICISM - The wealth of illustrations and fullness and directness of comment serve not only to familiarise the readers with the aims and methodology of literary criticism but to sensitise the mind and sharpen perception. In effect, the exposition amd demonstration of the way in which structure, imagery and rhythm function in writing equips the reader with the knowledge of how to analyse a single passage of prose or a stanza with precision or to grasp the significance of a larger unit be it a poem, short story or a noval. It deals intensively with such specialised aspects of technique as rhyme and prosody and compresses a great deal of information into its forty pages.

A STUDY OF FICTION includes discusion of two short masterpieces, Conrad's 'The Secret Sharer' and Lawrence's 'Odour of Chrysanthemums' and two novels of particular interest to the Sri Lankan reader, not merely because they form part of the University curriculum but due to historical circumstances - E. M. Forster's **A Passage to India** and Woolf's **The Village in the Jungle**. Sections such as "Woolf's novelistic equipment and "The context of the novel" emphasise the intention of making the reader aware of the relationships between a writer's work and his background and between literature and life. There is a good deal of background material not easily accessible elsewhere except to scholars; and the examination of the texts is delicate and detailed.

A STUDY OF POETRY is principally based on the discussions of a number of poems and extracts readily accessible to the Sri Lankan reader in popular anthologies which will help students of literature to develop their understanding and judgement not merely of specific poems or of English poetry as such, but of poetry in any other medium as well, since the relationship between feeling, content and technique is dealt with intensively. Dr. Goonetilleke's close examination of the passages

(To Page 22)

ප්‍රචාර ලුහුඬින

දෙවසරක ශිෂ්‍යත්වයක්

එක්සත් ජාතීන්ගේ තාක්ෂණික ආධාර වැඩපිළිවෙළ යටතේ ඉන්දීය රජයෙන් පිරිනැමුණු ශිෂ්‍යත්වයක් ලැබ ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ සහකාර අධ්‍යක්ෂිකා නාලිනී ද සිල්වා මෙනෙවිය දෙවසරක පාඨශාලාවක් හැදෑරීම සඳහා ඉන්දියාව බලා පිටත්ව ගියා ය. ඇය නවදිල්ලියේ ඉන්දීය විද්‍යා ප්‍රලේඛන මධ්‍යස්ථානයේ පුස්තකාල විද්‍යා හා විද්‍යාන විද්‍යා පඨවාවක් උපාධි පාඨශාලාවක් හදාරන්නී ය.

සම්මන්ත්‍රණයට දිල්ලි යයි

විශ්ව ප්‍රකාශන සුලභත්වය වැඩ පිළිවෙළේ ආසියානු කලාපීය සම්මන්ත්‍රණය සැප්තැම්බර් මස අවසාන සතියේ නවදිල්ලියේදී පැවැත්විණි. ප්‍රධාන ආසියාතික හා ශාන්තිකර රටවල නියෝජිතයින් මෙම සම්මන්ත්‍රණයට සහභාගි වූ අතර ශ්‍රී ලංකාව නියෝජනය කෙළේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ඇම්. ඇස්. යූ. අමරසිරි මහතා ය.

පුස්තකාල අධ්‍යාපන සම්මන්ත්‍රණයක්

ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේ අනුග්‍රහයෙන් පුස්තකාල විද්‍යා ඉගැන්වීම සඳහා සම්මන්ත්‍රණයක් 1985 දෙසැම්බර් 2

සහ 3 යන දිනවල ශ්‍රී ලංකා පදනම් ආයතනයේදී පවත්වන ලදී. ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ ශ්‍රී ලංකා කැළණිය විශ්වවිද්‍යාලයයේ, කොළඹ විශ්ව විද්‍යාලයයේ හා ශ්‍රී ලංකා පුස්තකාල සංගමයේ පුස්තකාල විද්‍යා ආචාර්යවරුන් මෙයට සහභාගි වූ අතර ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය විසින් මෙය සංවිධානය කරන ලදී.

ප්‍රදර්ශනය හා වැඩ මුළුවක්...

ගාල්ල මහජන පුස්තකාලයේ පාඨක සමාජයේ මෙහෙය විමෙන් පොත් ප්‍රදර්ශනයක් හා නාට්‍යකරණ වැඩ මුළුවක් 1985 ඔක්තෝබර් 17, 19 යන දිනවල ගාලු පුරහලේදී පැවැත්විණි. සතිස්වන්දු එදිරිසිංහ සංස්කෘතික පදනම අනුග්‍රහයෙන් නාට්‍යකරණ වැඩ මුළුව සර්වෝදය මධ්‍යස්ථානයේදී පැවැත්විණි.

ලංකාවක් සහභාගි වේ.

1985 සැප්තැම්බර් 30 සිට ඔක්තෝබර් 4 දක්වා පසානයේ ටෝකියෝ නුවර පැවැති වෛද්‍ය පුස්තකාලාධිපතිත්වය පිළිබඳ 5 වැනි අන්තර් ජාතික සම්මන්ත්‍රණයට, කළුතර ජාතික සෞඛ්‍ය විද්‍යායතනයේ පුස්තකාලාධිපති එල්. ආර්. අමරකෝන් මහතා සහභාගි විය. මෙයට රටවල් 64 ක නියෝජිතයෝ 564 ක් සහභාගි වූහ.

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය සඳහා ග්‍රන්ථ රැස්කිරීම

නුදුරු අනාගතයේ විවෘත කිරීමට බලාපොරොත්තු වන ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලය සඳහා ග්‍රන්ථ රැස් කිරීම ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය මගින් දැන් කර ගෙන යනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවට අදාළ වන පොත පත, වාර සඟරා හා වෙනත් ශ්‍රව්‍ය-දාශ්‍රව්‍ය මාධ්‍ය ජාතික පුස්තකාලයේ තැන්පත් කිරීම සඳහා පරිත්‍යාග කරන මෙන් ඉල්ලා සිටී.

බෞද්ධ වෙහෙර විහාර හා වෙනත් ආගමික ආරාමයන්හි අනාරක්ෂිතව ඇති පුස්තකාල පොත් ඇතුළු ඓතිහාසික ලේඛන සංරක්ෂණය කර ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාලයේ ආරක්ෂා කෙරෙනු ඇත.

දැනට පුස්තකාලවලින් බැහැර කෙරෙන පොත්පත් ආදියද ජාතික නිදන් පුස්තකාලය වෙත එවිය හැකිය. මේ සියලුම පොතපත හා ලේඛනයක්ම අනාගත ජාතික අවශ්‍යතාවන් සඳහා සංරක්ෂණය කර තැන්පත් කරනු ලැබේ.

මේ පිළිබඳ වැඩිදුර විස්තර ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ/ලේකම් වරයාගෙන් ලබා ගත හැකි බව කාරුණිකව දන්වමි.

තැ. පෙ. 1764
නිදහස් මාවත,
කොළඹ 07.
දුරකථන; 598847, 95200
95201, 95202

සභාපති,
ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

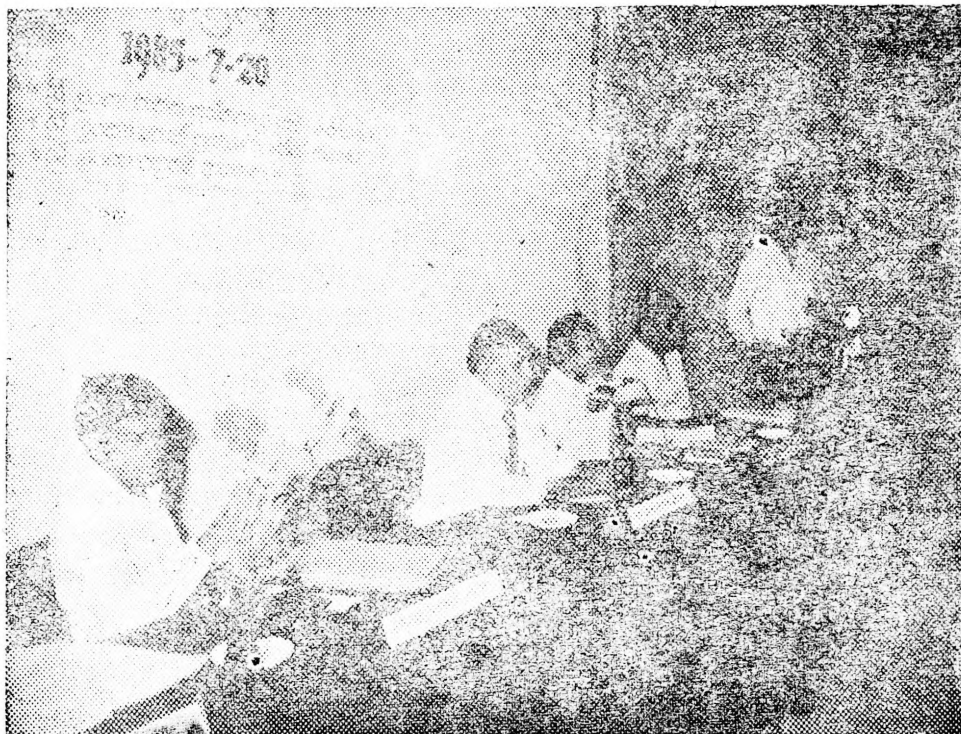
serves as a guideline, teaching the student how to understand a poem and respond to it - something to it - something very different from mechanically paraphrasing it, a method now all too-popular in A-level classes.

While the manner in which the author deals with the styles of poetry which characterise what may be termed the principal poetic periods (e.g. Elizabethan, Romantic and Modern etc.) will prove of particular value to the student and teacher

of English literature, the detailed discussions with the light they throw on the effective use of language extends the usefulness of the book to others.

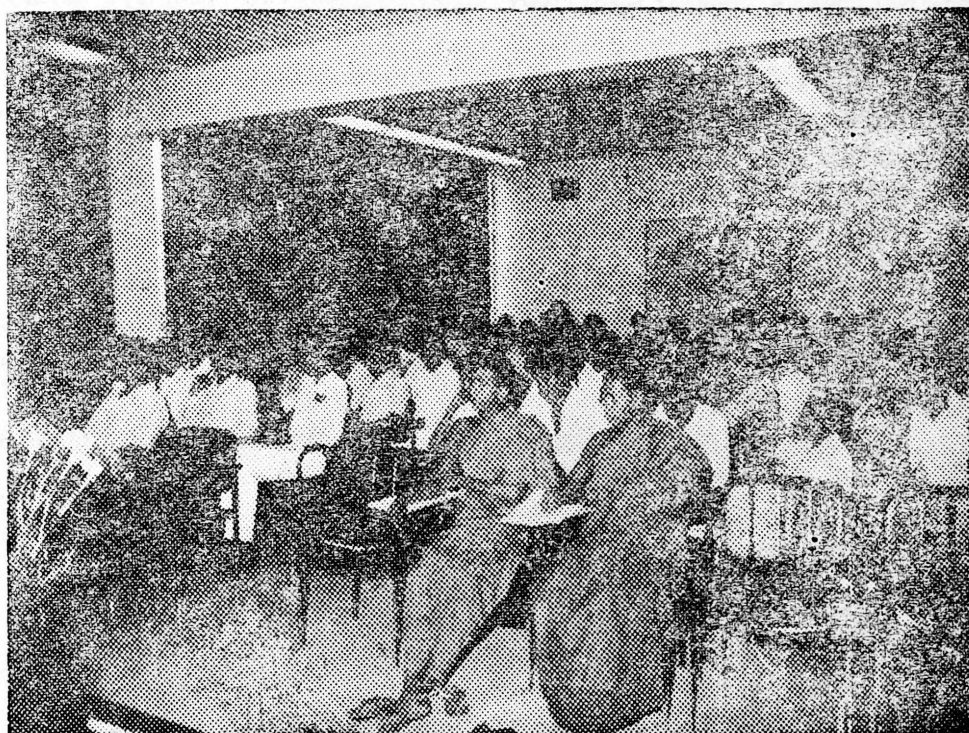
Though undeniably useful as separate units, the books supplement each other; together they provide the foundation essential for any student or teacher of literature as well as the critic or creative writer in any of the languages.

—Lakshmi de Silva



ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මධ්‍යම මෙහෙයවූ ප්‍රකාශන අධිකාරිය පිළිබඳ ප්‍රථම සම්මන්ත්‍රණය, ශ්‍රී ලංකා පොත් ප්‍රකාශකයින්ගේ සංගමය හා ශ්‍රී ලංකා පදනම ආයතනයේ අනුග්‍රහයෙන් පදනම ආයතනයේදී පැවැත්වුණි. එහිදී ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් ආරච්චි මහතා පිරිස අමතයි. වමේ සිට මහින්ද රාජපක්ෂ, එස්. අනුකෝරාල (සභාපති) ලීල් ගුණසේකර, හා කික්සිරි ජයසිංහ (සමාගම් රෙජිස්ට්‍රාර්) යන මහත්වරු වෙති.

සම්මන්ත්‍රණයට සහභාගිවූ පිරිසෙක් කොටසක්



ග්‍රන්ථ සංවර්ධන.....

	<p>ඒ. හෙට්ටිආරච්චි ආර්යරත්න චිතාන පී. බී. කවීරත්න සෝමචීර සේනානායක කරුණාරත්න මාකඩුවාව ඩී. එම්. කරුණාරත්න හදුප් මහින්ද ජයතිලක නිහාල් පී. ජයතුංග</p>	<p>භංස චිලක් කැළමේ බිඟුරොද හැඩුවා මගේ කඳුලු දියෙන් උපන් කුමාරයා අන්තිම දඩයම එතෙක් මගබලා සිටියෙමි කතලුගල අන්දරය මහදෙණියෙ වන්ත</p>
කෙටිකතා	— සුනන්ද මහේන්ද්‍ර සීතා කුලතුංග ආර්යසිංහ අබේසේකර සිරිල් ගමගේ ඇල්බට් වැලිවිට ආර්යදස සෝමතිලක ජයතිලක කම්මැල්ලචීර හදුප් මහින්ද ජයතිලක සුමිත්‍රා රාහු බද්ධ	<p>බිරිද සහ මිතුරිය සක් හඬ රැට බතට උන් කොතනද ලගින්තේ වැටන් නියරන් ගොයම් කා නම් ඇ වටකර වැට බැන්දූන් රුවන් වැස්ස කලු සපත්තු වෙස්සන්තර සිද්ධිය හා වෙනත් කථා පිළිසරණ</p>
ලමා ප්‍රබන්ධ	— නිමල් ජේ. ගමගේ තලංගම ප්‍රේමදස ඒ. ඩී. සුරචීර එච්. එම්. මොරටුවෙගම ක්‍රිස්ටි කුරේ සුභද්‍රා ජයසිංහ	<p>අන්දරේ සිහු සාදන්නාගේ දුව සහ වෙනත් කථා උපාරු කුමාරි හෝ මුත්තා සහ වෙනත් ලමා කතා රටින් රට පුංචි ලමයි සතුන්ගේ අවුරුදු</p>
පරිවර්තන	— වාල්ස් බොද්ලොයා (පරිවර්තනය: උදය ප්‍රියශාන්ත මැද්දේගම) සුවර්ත ගම්ලත්	<p>කෙටි ගැදිකවි ගීත ගෝවින්දය</p>
தத்துவம்	— ஆ, கந்தையா Martin Wickramasinghe Translated by Ashley Halpe Anne Ranasinghe A. H. Mirando R, Rajapaksa W. A, Weeraratna M. Seneviratna	<p>சிந்தனை வளம் The Way of the Lotus Viragaya Against eternity and darkness Buddhism in Sri Lanka Happiness & self Buddhism for every man Some facts of Sri Lanka</p>

ඉහත සඳහන් සියලුම කෘති 15% විශේෂ වෙළඳ වට්ටම් යටතේ ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයෙන් මිලදී ගත හැකිය.

10 වැනි පිටුවෙන්

කාලයට අවශ්‍ය දේ පිළිබඳව අඩු පාඩු මෙන්ම අවශ්‍ය නව පහසුකම්, සහරා කවරේ දැයි යන්න පවා පාඨකයාගෙන් දැන ගෙන ඒවා සැපයිය යුතු ය. පාඨක ප්‍රසාදය ලැබෙනුයේ එවිට ය. හැකිතරම් පාඨකයින් වැඩි කාලයක් පුස්තකාලයේ රඳවා ගැනීමට පියවර ගත යුතු ය.

පාඨකයා මිතුරකු ලෙස සැලකීම :

පුස්තකාලයට පිවිසෙන සෑම පාඨකයෙක් ම අපේ හොඳම මිතුරෙකි, හිතවතෙකි, යන ආකල්පය පුස්තකාල කායේ මණ්ඩලය තුළ තිබිය යුතු ය. මේ සුභද්‍රතාව වැඩෙන්නේ පුස්තකාලය ප්‍රසන්න තැනක් බවට පත්වේ. පාඨක සහභාගීත්වය වැඩිවේ.

කියවීමට අවශ්‍ය පහසුකම් සැලසීම :

විවිධ අරමුණු ඔස්සේ විවිධ ලිපි ලේඛන, පහ පොත කියවන පාඨක පිරිසක් පුස්තකාලයට රොක් වෙති. සැහැල්ලු කියවීම් වලට මෙන්ම, ශාස්ත්‍රීය ගැඹුරු කියවීම් සඳහා ද එහි. තමාගේ අවශ්‍යතාවට සරිලන පරිදි කියවීමට පහසුකම් තිබීම අවශ්‍ය ය. මෑත කාලයේදී දක්නට ඇති තවත් ප්‍රවණතාවක් නම් තමා ලඟ ඇති අතිරේක පොත් කියවීම් සඳහා ද ඇතැම්හු පුස්තකාලයට එති. ඒ සැවොම එකසේ පිළිගෙන පහසුකම් සැලසීම අවශ්‍යය.

පුස්තකාලයට පැමිණි පාඨකයෙක් දවස මුළුල්ලේ ම එහි රැඳී සිටීමේ කාලය ගත කිරීමට කැමැත්තේ නම් ඒ සඳහා වුව ද පහසුකම් තිබිය යුතු ය. දිවා විවේක කාලයෙහි ඇතැම්හු පුස්තකාලයට එති. පුස්තකාලයේ අංශ කීපයක් පමණක් හෝ ඔවුන්ට විවෘත විය යුතු ය.

පුස්තකාලය පාඨකයා වෙත ගෙන යාම :

පාඨකයා පුස්තකාලයට ගෙන්වා ගැනීමට, නම් පුස්තකාලය පාඨකයා වෙතට පළමුව යා යුතු ය. ඔහුගේ ගේ දෙරකඩට යා යුතු ය. එහිදී පොතට ඇල්මක් ඇති කරවා, ඔහු පුස්තකාලය වෙතට ගෙන්වා ගැනීමට කටයුතු යෙදිය යුතු ය. පාසල්වල, ප්‍රජා මධ්‍යස්ථානවල, පන්සල්වල, දේශන සම්මන්ත්‍රණ පවත්වා මෙහි ඇති වැදගත්කම අවබෝධ කර දුන් විට සැහෙන පාඨක පිරිසක් පුස්තකාලයට එනු ඇත.

ඉහත කී ක්‍රියා මගින් තව තවත් පාඨකයින් පුස්තකාලයට කැඳවා ගැනීමට හැකියාව ලැබේ. අපේ අරමුණ විය යුත්තේ කියවන ලෝකයක් බිහි කිරීම ය. පොත්වල ඇති දැන සම්භාරයෙහි කිමිදී තම ජීවිත සරු සාර කර ගන්නා පාඨක පිරිසක් බිහිකර ගැනීමට ය.

ආශ්‍රය ග්‍රන්ථ

- (1) Unesco Final Report - Meeting of experts on Curriculum of General Ed. Moscow - 1968, p. 8

- (2) Howes, M. Virgil - Individualizing Instruction in Reading and Social Studies. Selected Reading on Programs and Practices. The Macmillan Co., London - 1970 - p. 41.
- (3) Dale S. Philip- Language Learnings in Early years, Encyclopedia of Education 1975, Vol 5.
- (4) Artley, A. k. - What is Reading - Chicago, Scott Foreman - 1961.
- (5) Thompson Brenda- Learning to Read - BG. Britain 1970, p. 14.

පුස්තකාල ප්‍රවෘත්ති

ත්‍රෛමාසික ප්‍රකාශනය:

ආරම්භය 1973

සංස්කරණය හා ප්‍රකාශනය:

පුස්තකාල පර්යේෂණ හා සංවර්ධන අංශය,

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය

සැ: යු:

මෙම ප්‍රකාශනයෙහි පළවන ලිපිවල සඳහන් අදහස් අතිවාරයයෙන්ම ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලයේ අදහස් නොවන අතර, ඒ පිළිබඳ වගකීම් අදාල ලේඛකයන් වෙත පැවරේ.

කලාපයක මිල	රු.	5.00
වාර්ෂික දයක මුදල	රු.	20.00

(නැ. ගා. සමග)

දයක මුදල් සභාපති,

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය නමට ලියනු මැනවි.

සියලුම ලිපි හා විමසීම්, අධ්‍යක්ෂ / ලේකම්

ශ්‍රී ලංකා ජාතික පුස්තකාල සේවා මණ්ඩලය. නිදහස් මාවත, කොළඹ 7. ටෙලි: 598847

National Digitization Project

National Science Foundation

Institute : National Library and Documentation Services Board

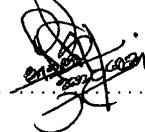
1. Place of Scanning : National Library and Documentation Services Board, Colombo 07

2. Date Scanned : 2017/10/10

3. Name of Digitizing Company : Sanje (Private) Ltd. No 435/16, Kottawa Rd.
Hokandara North, Arangala, Hokandara

4. Scanning Officer

Name : N.D.R. Gamage

Signature : 

Certification of Scanning

I hereby certify that the scanning of this document was carried out under my supervision, according to the norms and standards of digital scanning accurately, also keeping with the originality of the original document to be accepted in a court of law.

Certifying Officer

Designation : Library Documentation Officer

Name : Iromi Wijesundara

Signature : 

Date : 2017/10/10

"This document/publication was digitized under National Digitization Project of the National Science Foundation, Sri Lanka"